

Karl-Heinz (Carlo) Gloy

fortæller om sin barndom og Slesvig fra

1937 – 1948.

Holm, Damgade 9, Als, d.: 15.11.2013 / 17.9.2018

Karl-Heinz Gloy, (Carlo) fortæller!

Nu har jeg, efter at havde stoppet som selvstændig møbelsnedker, billedskærer, trædrejer, vognbygger, skibstømrer, restaurator, sadelmager, rekonstruktør, teknisk tegner, polerer, tømmer, værkfører og m.m, skrevet og dokumenteret en større familiekronik, i form af nogle DVD-film, som vores børn og børnebørn allerede har fået. Det samme gjaldt en del feriefilm, for at give vores kære en erindring, af det, vi har oplevet sammen. Tove og jeg har finansieret nogle ferierejser for hele familien, og har støttet nogle af de rejser med lommepenge. Med stor entusiasme har Tove i mange år forstået, at iværksætte en hel del traditioner med familiesammenkomster og oplevelsesbesøg af vores børnebørn, som holder den dag i dag. Vi har givet både vores børn og børnebørn alt det, vi mener, kunne have en værdi for dem. Vi ved, at fælles oplevelser giver sammenhold og skaber minder om hinanden, så, at på denne måde vil vi leve videre i deres erindringer. Vi elsker jer alle sammen meget højt. Vi ser op til jer, jeres måde at være på, og er glade for, at kunne følge med, hvor godt i klarer jeres hverdag og karriere. I er alle sammen meget dygtige. Vi er stolte over, at have sådant en velfungerende familie. Det er for os guld værd.

Jeg fandt med andres hjælp ud af, hvad vores navn Gloy betyder, og hvor gammelt navnet er. Jeg har berettet om Gloyklanens bedrifter i gennem de sidste 930 år (også via film), som gav jer en form for stolthed. Det kunne vi især se ved børnebørnene. Bare beundre Lasses og Daniels tatovering! Det nød vi. Vi føler, at den slags informationer har givet jer en fast baggrund og en solid selvbevisthed, at stå på, sådant observerede vi det i hvert fald, efter at resultatet duggede frem. Vores navn, og vores familiehistorie er el gammel. Bare ordet Gloi er måske ca. 2000 år gammelt. Den viden styrker enormt ens ryggrad, og gøre alle stolte.

Som møbelsnedker har jeg næsten alle mine værker forsynet med navnet Gloy og det årstal jeg lavede dem i. På denne måde kan man i fremtiden finde tilbage til min lille virksomhed i NAUSTEN her på øen.

Som forhistorisk kunsthåndværker har jeg i tidens forløb fået rigtig mange museums-opgaver, som skulle rekonstrueres. Store arkæologiske fund skulle genopstå på ny, og de vises nu på Hedebymuseet i Haddeby, på Slesvig-Holstens Landesmuseum, Gottorp Slot

i Slesvig, på Museet Burg Bederkesa ved Bremerhafnen, på Walmuseet i Oldenburg i Holsten, på Landesmuseum i Hannover, på Museet "Kongernes Jelling" i Danmark, og på Museet Sønderborg Slot..

Under alt det, jeg har arbejdet med, fik jeg chancen, at sejle med vikingskibet "VIKING-SAGA" i Grønland, SEBBE ALS i de danske farvande, og Hjortsprigbåden i Alssund. Min kunnen og min faglige kompetence udviklede sig til en specialist til at arbejde med økser til skibsbyggeri, vognbyggeri, sadelmagerarbejde, kunstneriske udfoldelser, trædrejning og så videre. Altså, ved siden af mit daglige arbejde har jeg haft et meget interessant liv. Jeg har talt og spist sammen med nogle kongelige, ministre, kunstnere, musikere og mange andre fra hele verden. Det har jeg vidnesbyrd om i min skrapbog.

Så har jeg skrevet en lille bog om "Drager, Vikingekunst og Jellingsten", et emne som kunsthistorikere og arkæologer ikke har vovet sig ind på den dag i dag, fordi de mener, temaet er som et minefelt, som indebærer rigtig mange fælder. Dog, fra nu af, og efter mit manuskript, har man noget man kan forholde sig til. Det var mit hensigt, at give danskerne noget tilbage, som de i grunden ejede i forvejen. En kunstnerisk udtryksform med rødder mere en 1000 år tilbage, som er helt speciel, men typisk skandinavisk. Desværre har man dengang ikke efterladt noget skriftligt. Dog jeg håber på, at rigtig mange skandinaver og andre kan få noget ud af de resultater, jeg opdagede ved mine private studier her i Holm på Als. I hvert fald har den store Jellingsten nu fået en helt ny og mere sammenhængende måde, at kunne tolkes på, nemlig hvordan kunstneren for mere end 1000 år siden har tænkt sig, at hans kunstværk skulle forstås og er bygget på. Det er jeg også stolt af, at være kilden til. I dag skriver vi den 23 oktober 2013. Jeg har lige nu haft en lang samtale med Lene Jensen, Bent's kone. (Linak) Vi er venner i over 45 år. Jeg har fortalt hende om forløbet og omfanget af mit manuskript til dette tema. Bare et par timer efter modtog jeg en mail fra Jens Ove Hansen, formanden for det lokalhistoriske arkiv, at forlaget fra Jelling faktisk har givet grønt lys til en bogform, fordi eksperterne fra "Kongernes Jelling", har godkendt mit manuskript, som meget værdifuldt, og for landets historie fremover. Nu diskuterer man detaljer, størrelsen af oplægget, og hvor bogen skal sælges, f.eks. på museerne o.s.v.. Det var dog et skulderklap af format. Mit manuskript har fået en godkendelse af eksperterne fra Nationalmuseet. Vau!

Hele mit liv har bestået af, at være kreativ på mange områder. Jeg kan og vil ikke sidde stille. Jeg vil udfylde den tid jeg har tilbage med noget positivt, noget der kan have eller få en betydning for jer i fremtiden. Det er dog en smuk tanke, syntes jeg. Og jeg kan godt lide, at berette om det, jeg kan huske.

Derfor vil jeg nu også gerne skrive mine erindringer ned.

Det skal blive til nogle fortællinger om min barndom, mit liv, min egen historie, som jeg har oplevet, i denne bog, de første 11 år.

Derudover vil jeg gerne fortælle noget om mine forældre og bedsteforældre, som jeg jo har haft et nær forhold til, og for at minde dem, og berette om deres bedrifter.

For det første er det befriende, at skrive sine erindringer ned, og for det andet, så har fremtidens familiemedlemmer med navnet Gloy en mulighed for, at læse om deres forfædre på et eller andet tidspunkt. Vores generationer har jo virkelig oplevet den enorme udvikling og forandring i vores land og verden, fordi der er nu gået i alt over 100 år.

Dertil kommer, at jeg endnu kan huske en hel del om mine bedsteforældre, forældre og søskende, som jeg jo har levet sammen med.

Nu må vi se, hvad det kan blive til.

Og, man må huske på, at i den første bog er det stadig en fortælling, jeg som barn kan huske og har oplevet.

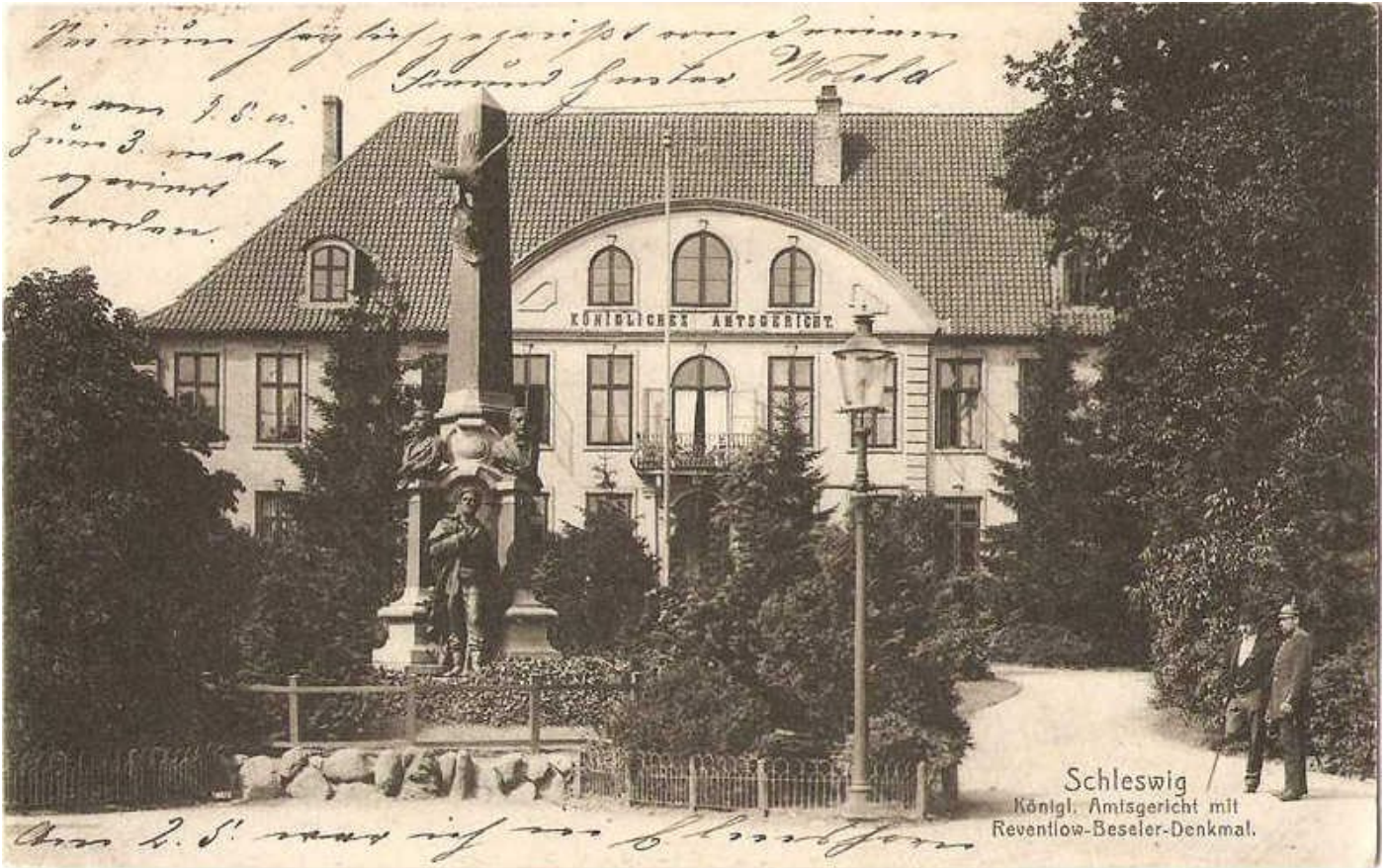

Altså, en beretning set med mine barndomstids øjne.

Min mor og far på bryllupsdagen, i Süderschmedeby den 7.7.1936

Jeg blev født den 28 september 1937 i Slesvig, Lollfuss 71. Huset, mine forældre boede i, ligger faktisk i Slesvig's centrum, og lige over for Domhuset.

Og den ligger i dag stadigvæk foran Domhuset

Dog allerførst en beretning, om Slesvigs hovedgade i gennem byen, selve Lollfuss..

Hovedgade i gennem Slesvig, Lollfuss, startede ved Schleihalle. Huset var meget gammelt, og blev ombygget mange gange. I min barndom så den sådant ud. Foran hovedindgangen kunne man om sommeren sidde udenfor, for at nyde en kop kaffe eller andet.

Husets beliggenhed var lige ved siden af Slien og dermed ved anløbsbroen til den såkaldte Schleirundfahrt. Det var over til Haddeby, eller de 42 km til Schleimünde, som tog en helt dag. Jeg lejede tit en robåd, og roede rundt på Slien.

Danserestaurant "Schleihalle" var Slesvigs førende kulturelle etablissement. Dens beliggenhed var enestående, tæt ved Slien og med frontvinduerne til Gottorp Slot. Bygningen var meget smuk, og havde en bestemt facon, fordi den var placeret der, hvor Schleistrasse og Lollfuss løb sammen. Bygningen havde facon som et stævnparti af et luksuspassagerskib. Foran hoveddøren et trekantet flisebelagt område, hvor man om sommeren kunne nyde en kop kaffe ved de paratstående borde og stole. Ud af dørene kunne man høre klassisk musik, som nogle musikere spillede dengang. I stueetagen var så byens restaurant med et dansegulv på 25 m², og et podie til musikerne. Ovenpå endnu en danserestaurant med et 10 m² stort dansegulv, som man kaldte "Wintergarten". Det var den smukkeste sal man kunne forestille sig. En mand med navnet Johann Jürgens ejede det hele i over 30 år. Jeg kan huske ham lige så tydeligt endnu, da jeg har mødt ham nogle gange. Når Slesvigenserne snakkede om ham, sagde de altid,; "Den ene dag fallit, dagen efter millionær igen!" Han ejede en hel del luksusrestauranter i Slesvig-Holsten. Mange gange har han ombygget "Schleihalle", fjernet noget, bygget til o.s.v. Han har købt alt inventar og interiør af den første klasses spisesal, som dengang tilhørte luksudampskibet "Cap Polonio", som igen i 30erne skulle vrages. Dermed landede både gulve, væg- og loftspaneler, blyglasmalerier, ja sågar skibets oliemalerier og et med grønne planter forsynet springvand på 1. sal af "Schleihallens Wintergarten". Johann Jürgens elskede varite`opvisninger. Artisterne engagerede han over et stykke tid med den klausul, at de skulle optræde i alle hans luksusrestauranter i delstaten, Schleswig-Holstein.

Det er så "Wintergarten" Her har jeg sammen med vores kvintet lavet dansemusik mange gange.

Helmut Petersen skriver til billedet: Meget tydeligt kan jeg huske tidspunktet, selve fotoet blev lavet i Wintergarten dengang.

Michael Kuntze ----- Altsax

Carlo Gloy-----Tenorsax

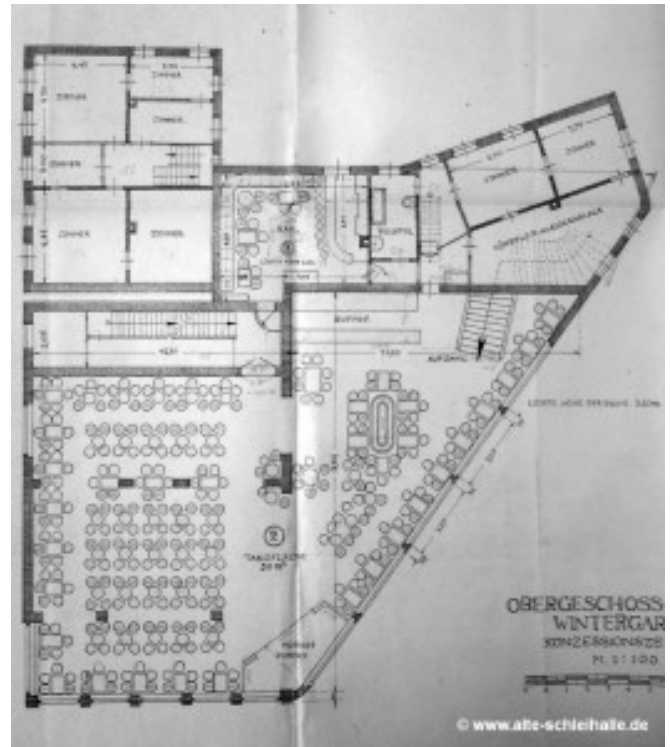
Jo Budig-----Klavier

Hartmut Petersen-----Schlagzeug

Her mangler Eckard Buchmann----- Bass, han fotografere de dengang.

Vi spillede overvejende svingtitler dengang, i Schleihallens Luksus.

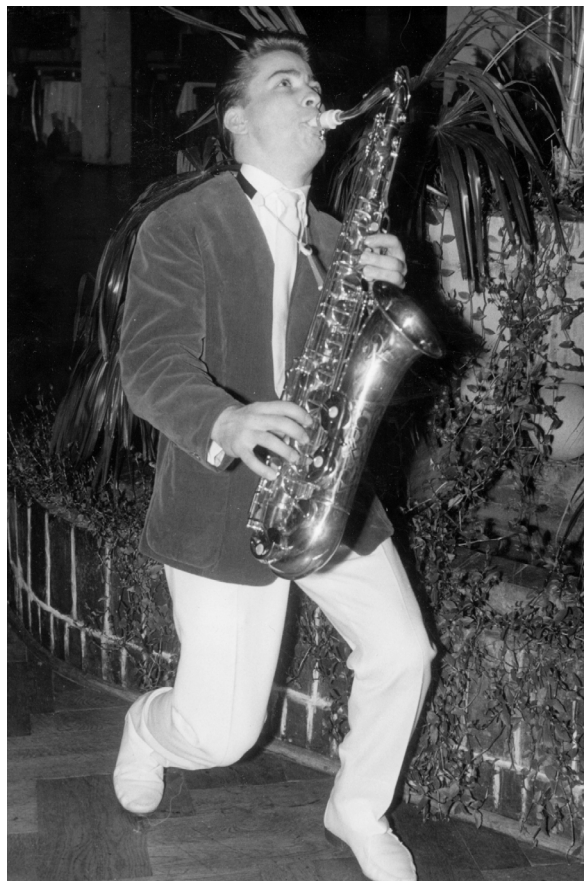
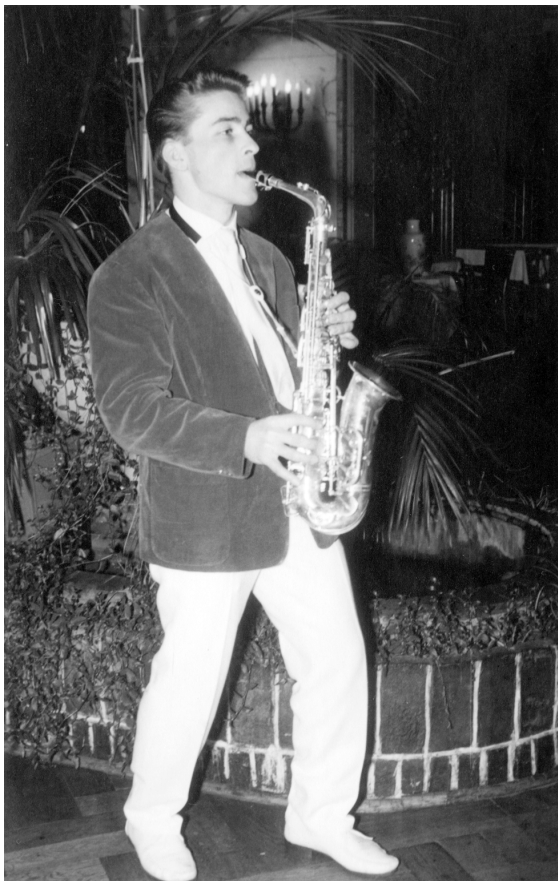
T.V. en skitse af husets Wintergarten

Mine italienske venner fra Neapel, med mine instrumenter i Wintergarten.

Fire gang Carlo ved springvandsanlæg i Wintergarten.

Fra Schleihalle fører Slesvigs Hovedvej igennem byen, som hedder Lollfuss, og fører først ca. 300 m i retning Flensborg, for at svinge kort efter t.h. Fotoet viser her Hotel Stadt Hamburg på den højre side.

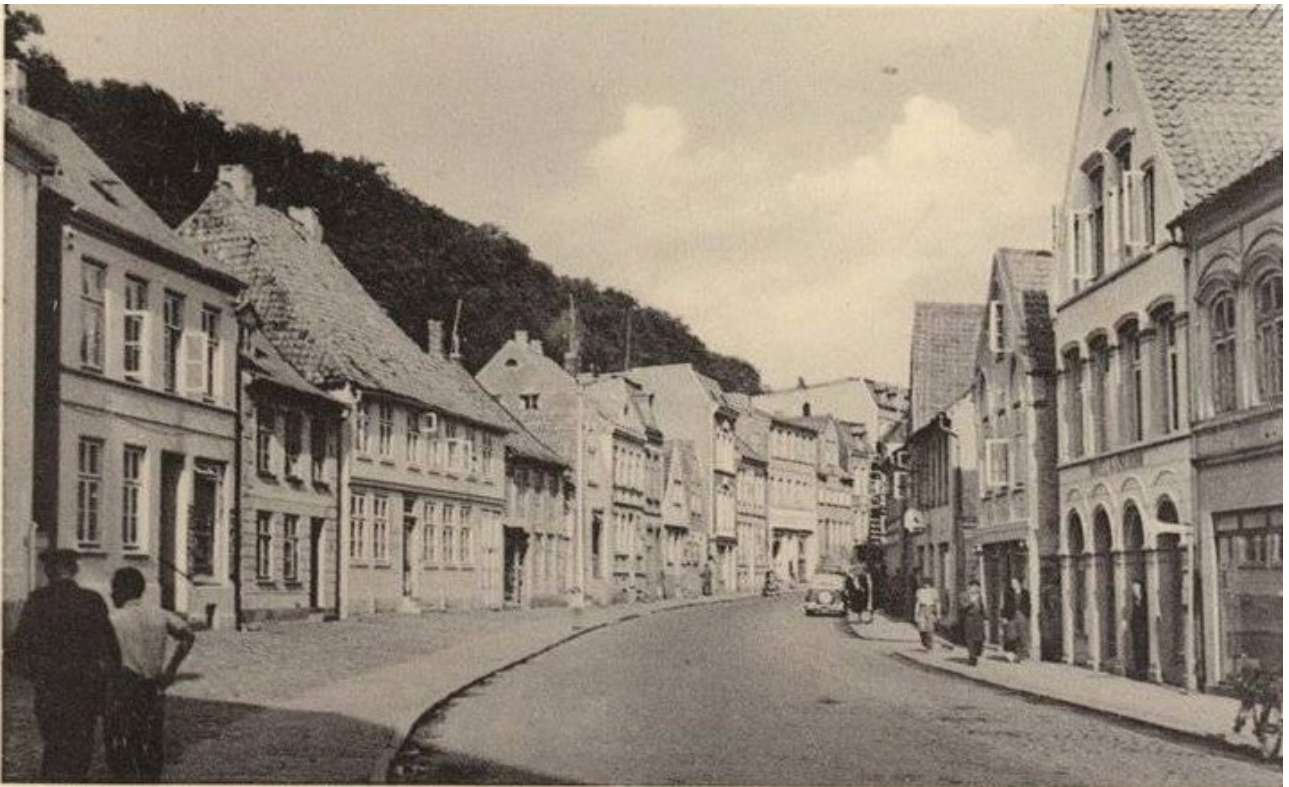

Hotel Stadt Hamburg, med Kinoet "Metro" bag Befreiungdenkmalet. Alt er væk nu.

Foran Hotellet og t.h. Slesvigs Befreiungsdenkmal. Her har jeg gerne leget som barn.

Fotoet viser det gamle Lolfuss foran den højliggende Allee.

Schleswig, Lolfuss

Samme strækning imod Lolfusset's aflutning.

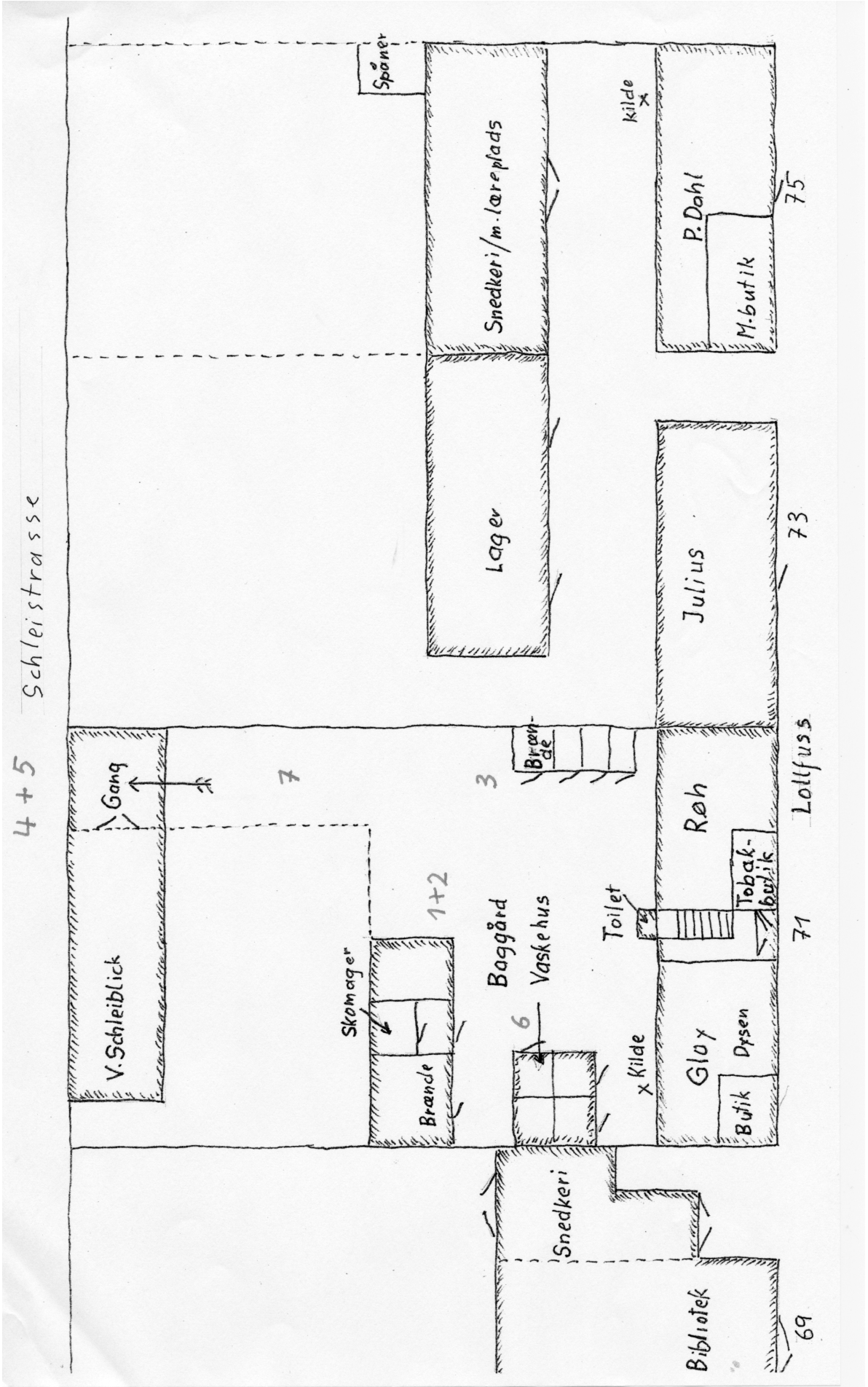

Schleswig, Lolfuss

Lulfuss går ind i Stadtweg. T.h. huset med trappen, præstegården.

Lolfuss 71, for oven i tagetage, og t.v. under taget er jeg født.

Schleistrasse

4+5

V. Schleitblick

Gang

7

Skomager

Brande

1+2

Baggård

Vaskehus

3

Brande

Toilet

Gloy

Dyren

Tobak-butik

Roh

71

Lollfuss

73

Snedkeri

Bibliotek

69

Lager

Snedkeri/m. lareplads

Spøner

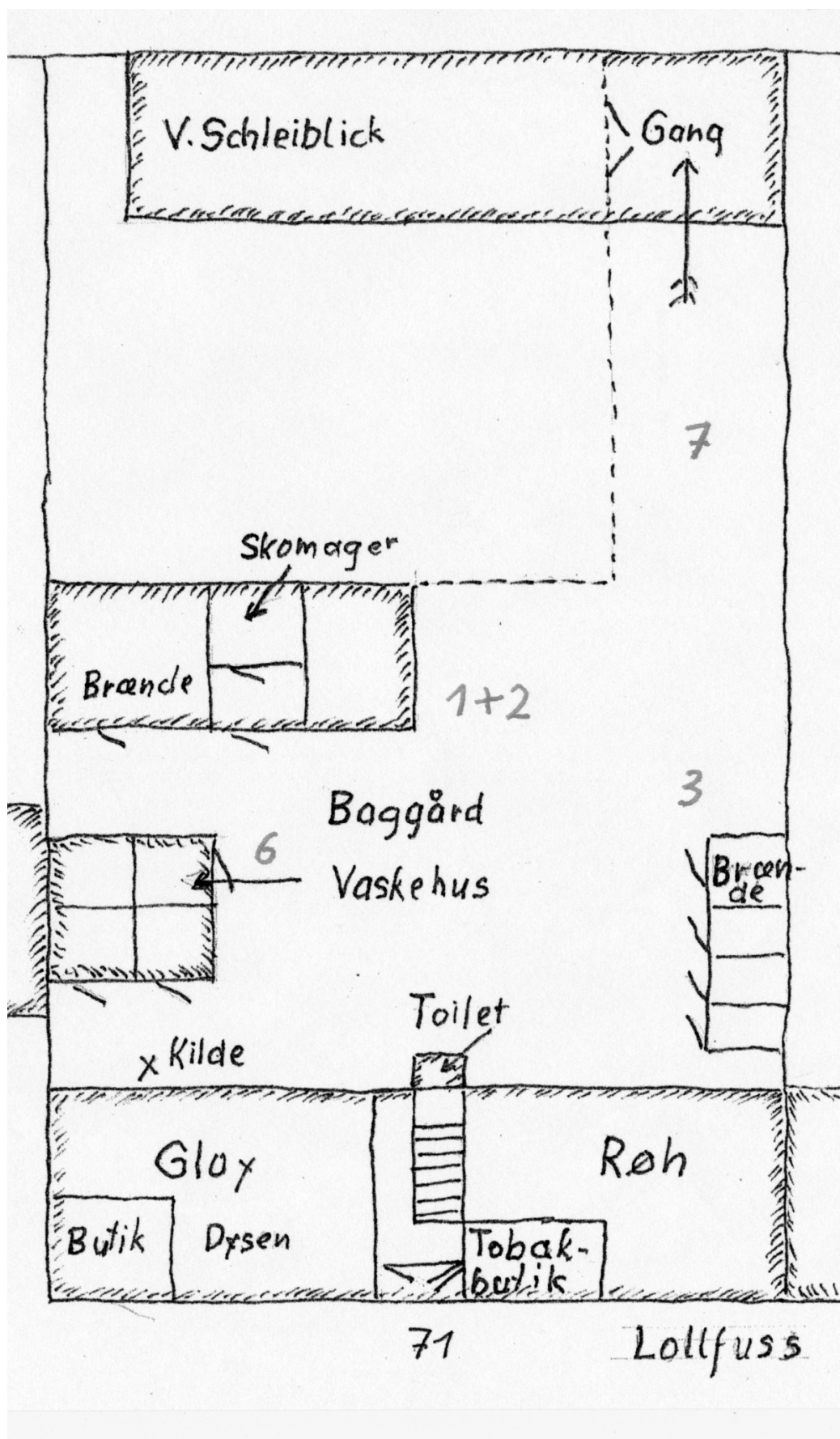
Kilde

P. Dahl

M. butik

75

Julius

Huset med toilletbygning, baggården, vandkilde, vaskehus, brændeskure, legeplads, skomagerværksted, villa Schleiblick og gennemgang til Slien.

Igen Lollfuss 71 bag skibsstyret Karl Julius. Kommer man ind af hoveddøren, ses først og fremmest trappen til lejlighederne. Fotoet t.h. juletræet, som står på symaskinets bord. T.v. af trappen fører ud til baggården og til vores legeplads.

Bag topvinduet t.h var vores køkken.

Alle huse havde sådan en vandkilde.

Villa Schleiblick med gennemgang til Slien, og udsigten til Domkirken.

Nu, Slien med anlægsbro, og regeringsbygning fra den tid, Slesvig var regeringsby.

Samme sted nu 2017, sammen med Edith og Søren Greggersen. Det har forandret sig.

Nu til min barndomstid.

Min far, Ernst Peter Markus Gloy, født d. 9.6.1909 i Steinfeld, nær Ulsnis og Syderbrarup, var udlært ortopædisk skomager, og var før krigen ansat på et værkstedet i Slesvig, tilhørende skobutikken Salamander i Stadtweg, for at lave nye sko, eller reparere nogle af dem. Han var en meget dygtig skomager. Det ved jeg, fordi han har altid lavet sko til os søskende, og vi elskede at have de flotte sko på. De passede bare, og man følte sig godt tilpas i dem.

Jeg kan svagt huske værkstedet, fordi, efter krigen i 1945 blev han ansat der igen. Jeg var 8 år dengang, og har tit besøgt ham. Han sad på sin skomagerbuk, for at udføre det, han blev sat til. På værkstedet var der flere ansatte. Sko var dengang en kostbar artikel, som man plejede og passede godt på, og de blev dengang ofte repareret, inden de blev smidt væk.

Min mor, Margaretha Helene Gloy, født Hansen d 15.6.1910 i Syderschmedeby, nær Flensborg. Hun var uddannet som køkkenpige, og arbejdede dengang i Slesvig, Lutherstrasse ved anstalten, for døvstumme mennesker, med at lave mad til dem. Jeg blev født hjemme i mine forældres lejlighed på 2. sal t.v., hvor vi boede de første 16 år.

Huset var og er stadigvæk en stor bygning, med hovedindgang fra Lollfuss og trappehuset midtpå, med i alt 6 lejligheder, 3 på hver side og oven på hinanden. Ved at bruge bagudgangen, nåede man til en stor baggård, hvor vi kunne lege sammen med børnene fra de andre familier. Der levede i alt 16 børn i huset. Så der skete noget hele tiden. Derudover eksisterede diverse brændselsskure på højre side af gårdspladsen og et vaskehus med en lejlighed oven på, på venstre side. Endvidere eksisterede der dengang, en for os stor lagerbygning i baggården, som også husede et skomagerværksted, tilhørende skomagermester Hansen. Vi havde fri adgang til Slien og bag hovedhuset var et løbende vandsted, som engang før os, har forsynet beboerne med drikkevand. Vi boede centralt og havde alt, hvad vi havde brug for, i nærheden. Faktisk et godt sted at bo.

Se tegninger og fotos fra side: 16 – 20.

Som nævnt før, så jeg dagens lys den 28. september. Ingen kan huske noget om de første par år, man lever. Det eneste jeg kan sige nu er, at der blev født en lille dreng, som skulle udvikle sig med mange talenter, både kunstnerisk, musikalsk, og håndværksmæssig. Dog, det kan man jo først skrive noget om, når man er over de 70 år, og har haft alle oplevelser bag sig.

Året efter, sentsommer 1938, passer Edith Gast på mig og min barnevogn.

1939

Den 9.februar 1939 fik jeg en bror, som fik navnet Herbert

Her i Schleistrasse, bag jægerhegnet, som skærmede skinnerne til e Kleinbahn af, prøvede jeg, at lave mine allerførste selvstændige skridt. Edith Gast og en dreng hjalp mig ved det.

Kort efter legede jeg sammen med andre bag brændselskuerne i baggården. Hvem de andre to drenge er, kan jeg ikke huske.

1940, mig foran vaskehusets dør. Tøjet, jeg har på, var hjemmesyet og lavet som genbrug af stofrester.

Jeg var knap nok 2 år gammel, så skete der noget i Tyskland. Den 1. september 1939 brød den 2. verdenskrig ud. Alle mænd, også min far blev indkaldt. Som soldat skulle han gøre sin pligt overfor sit fædreland. For min mor og os, en ny og forfærdelig situation. Hun kunne ikke tjene penge, fordi hun skulle passe os. Og min far tjente ikke mange penge som soldat, det sørgede den tyske stat for. Så det blev til "smal hans" hos vores lille familie. Jeg kan huske situationen, når sirenerne begyndte at hyle, så havde min mor en færdig pakket kuffert parat, og vi skulle krydse Lollfusstrasse, gå tværs igennem den store bypark "Anlagen", for at opsøge en underjordisk beskyttelsesbunker. (Den eksisterer endnu, og var før krigen, bygget som et lagerum til ølbryggeri.

Nu er døren tilmuret, med et ganske lille hul til flagermusene. Ingen må forstyrre dem.) Efter "Entwarnung", kunne vi så gå hjem igen. Det skete meget tit. Heldigvis blev Slesvig forskånet for fjendens bombardement. Så vidt jeg kan huske, ramte kun 4 bomber byen, som forvoldte kun få skader. Selvom vi havde 2 store militærkaserner i byen.

Ofte undgik vi, at rende til bunkerne ved, at alle husets beboere samlede sig i trappehuset ved indgangen, og ventede på alarmens afslutning. Det gav et enormt sammenhold iblandt naboerne. Alle hjalp hinanden. Fødevarerne blev rationaliseret, butikkerne var tomme, og vi blev forsynet med sådanne klippekort til at kunne købe lidt fedt, sukker, mel o.s.v. Havde man appetit på en kop kaffe, så brændte man lidt korn i panden, malede dem og kogte det op. Eller man købte en slags "Kaffeersatz" med navnet Karo. Var en af nabokonerne så heldige, at få tilsendt en såkaldt "Kärpaket" fra udlandet, og der var 1 kg rigtig kaffe i den, så inviterede de alle nabokoner til kaffe, for at kunne nyde det sammen, og den blev kogt op hele 3 gange, for at få alle smagsstoffer ud kaffebønnerne..

Et minilandskab, som jeg nogle år senere har bygget.

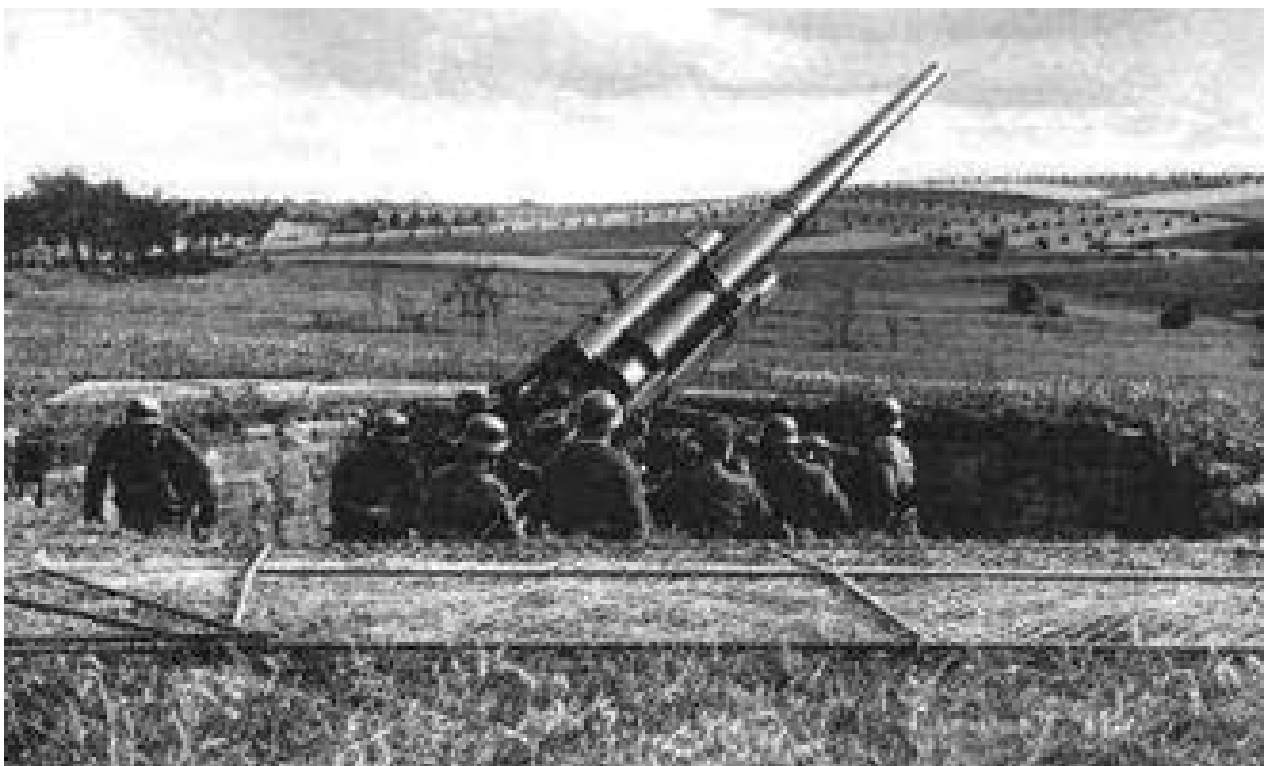
Min far var så heldig, at blive stationeret i Fleckeby, kun 16 km fra Slesvig. Der havde militæret opbygget en flakstation, for at kunne forsvare luftrummet. Så han havde mulighed for, at kunne besøge os af og til. Hver gang han kom, blev vi meget glade. Og

han sørgede for, at også vi kunne besøge ham på flakstationen engang. Det var for mig en uforglemmelig oplevelse, at se de store kanoner der. Jeg kan stadig se det foran mig. For en lille dreng, kæmpe stor, truende, og imponerede.

Min far 1942 på flakstationen ved at reparere militærstøvlerne.

Nederst: en 8,8 cm "Flugabwehrkanone

Luftalarm

Der var hyppigt alarm med fuld beredskab i batteriet og der blev skudt ved mange overflyvninger fra batteriet.

Ved det første og et af de største bombardementer af Flensborg onsdag den 19. maj 1943 var Kollundbatteriet det første af Flensborgs flakbatterier der åbnede ild kl. 15.40. Få minutter efter blev der også skudt fra de øvrige batterier.

I Blasbergbatteriet måtte de på et tidspunkt dukke sig. Flyene kom ind over fjorden mellem Kollund og Blasberg - fra Kollund blev der skudt,

og pludselig peb, hvislede og hylede det med sprængstykker fra Kollundbatteriets 8,8 cm granater ned over Blasberg. For danskere i området gjaldt det om at fjerne sig under luftalarm. Kort efter sirenen havde lydt blev der sat en spærreballon op ved Kollund Skole og kort efter lød de øredøvende brag når der blev skudt efter overflyvende allierede fly.

Skydning fra Kollund Flak - oplevet af en dansker

Peter Hansen fra Kruså har fortalt om et tilfælde hvor han arbejdede på en gård ved Smedeby Mark: På et tidspunkt kom der allierede fly fra vest og de blev beskudt lige over hovedet på ham. Han løsede hestene, gav dem et klask bag i, så de løb hjem til gården, og skyndte sig selv ind under hestevognen i sikkerhed (9).

Her nogle beretninger om flakbatteriernes virkemåder.

Skydning fra Kollund Flak - oplevet af en tysk Luftwaffenhelfer i batteriet

Således oplevede den 15-årige tyske dreng Wulf Schröder en luftalarm den 19. februar 1943 i Kollundbatteriet hvor han var på Luftwaffenhelferkursus:

"Vi sprang ud af sengene og måtte lede alt for længe efter vores ting. Vi rendte udendørs, men kanonerne var skjult i mørket. Først da batteriets lyskaster fangede nogle fly på den sorte himmel, så vi noget klarere. Andre lyskastere fra Flakgruppe Flensburg lyste over os. I deres lys fandt vi vores kanoner og opdagede at det var engelske flyvemaskiner af typerne Blenheim og Wellington. Kort tid efter lød overalt befalinger, raslen af signalklokker og skarpe glimt efterfulgt af drønende brag højt til vejrs.

Vi flakhjælpere trykkede os ved hvert skud op ad kanonstillingens væg, og åbnede munden. Så meget havde vi allerede lært at det, i nærheden af en tung kanon, er tilrådeligt at åbne munden for at udligne trykket på trommehinden. Moldenhauer påstod at vi samtidig holdt os for ørerne og lukkede øjnene. Hvem ved, måske gjorde alle det. Sikkert var det at oplevelserne på vores første nat i aktion gjorde os ængstelige; men de krævede også stor opmærksomhed.

Skyderiet fortsatte. Da der blev mangel på ammunition i kanonstillingerne brølede man på os flakhjælpere: Vi skulle venligst sørge for nye forsyninger. Vi var endnu ikke indviet i den grundlæggende teori og allerede nu havde virkeligheden indhentet os. Selvfølgelig blev vi forvirrede. Vi snublede over jordbunker, forvekslede ammunitionsbunkers og rendte derfor lange omveje. Med de tunge granater på skuldrene, blændet af mundings-ilden fra kanonerne, rendte vi ind i telefontråde og skvattede i ufærdige kabelgrave. Vi fortsatte med at slæbe granater. En 8,8 cm flakpatron vejede præcis 14,7 kg. Da skydningen var forbi rystede vi udmattede med møgbeskidte ansigter. Vi havde gjort en indsats, men sådan som vi havde gjort det fandt vi alle noget beskæmmende. Også det var med til at styrke sammenholdet. Et bombefly blev skudt ned den nat. Nedskydningen blev også tilkendt os flakhjælpere da vi havde hjulpet til. En tilkendt nedskydning betød at vi blev godskrevet 2 point til Flakkampdistinktionen. 16 point var nødvendig for at få denne udmærkelse."

Sådanne beretninger fortæller, at alle soldater havde det i grunden forfærdeligt.

Der er faktisk bevaret en 88-mm granat fra Bov-området.

Den menes at komme fra en 88 mm-kanon der stod ved Fårhus Feltflyveplads

af samme type som blev brugt i Kollundbatteriet.

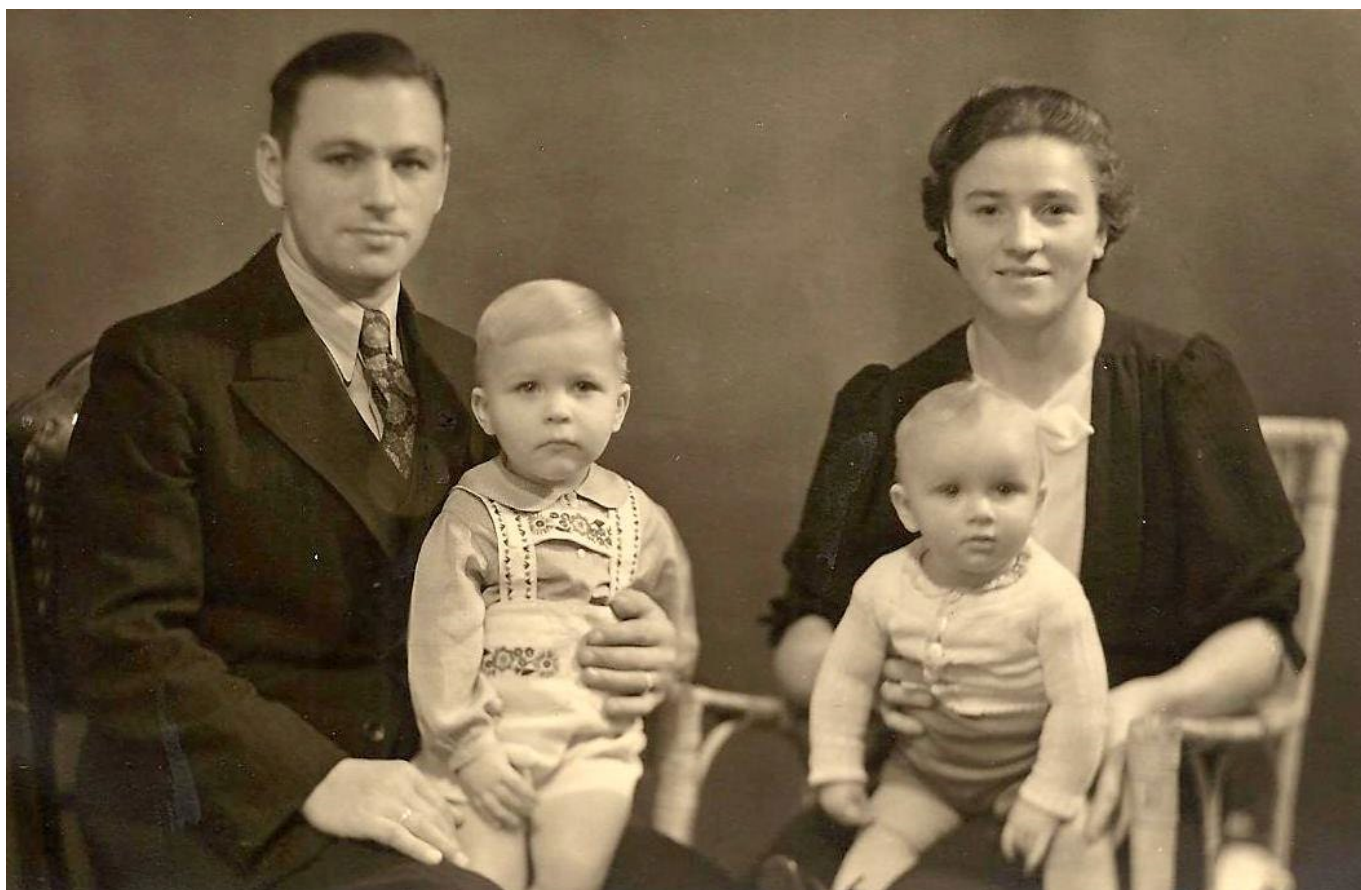
På første foto ses patronhylster og granat. På næste billede er spidsen skruet af og man ser ned i urværket på den tidsindstillelige detonator.

Min far og mor foran restauranten Stampfmühle i Skesvigs skov.

Far og mor sammen med mig ved den barokke vandbrønd bag Gottorp Slot. 1938.

Med min bror Herbert voksede familien til dengang 4 personer.

1940

En måned før jeg blev 3 år, d. 25 august 1940, fødte min mor endnu et barn, dog den her gang en pige, min søster Helga. Hun blev den eneste pige i vores Gloy-familiens historie, begyndende med min oldefar og oldemor, derefter 6. generationer frem.

Med 3 år syntes min mor, at jeg, som storebror, hjælpe hende med nogle opgaver til gavn for os alle. Der opstod følgende situation: Helga var et spædbarn endnu, kun ganske få måneder gammel. Min mor tog Herbert med på et ærinde, hun havde sagt ja til. Jeg, som 3 årig skulle blive hjemme. Jeg skulle passe på min søster, som var lagt ned i en tøjkurv, hendes soveplads. Hun sov, dog pludselig vågnede hun og græd helt vildt. Hvad skulle jeg gøre? Jeg opsøgte så min grædende lillesøster i soveværelset, for at berolige hende. Jeg snakkede stille med hende, og gængede hende til ro igen. Jeg var så optaget af det, at jeg ikke hørte, at min mor kom tilbage, og blev så forskrækket, at jeg tydeligt kan huske det endnu.

1941, startede den næste opgave.

Fra nu af sendte min mor mig tit af sted, for at købe ind. Ja, det lyder mærkeligt, dog det gjorde hun altså. Hun forsynede pungen med en indkøbsseddel og småpenge, og så klatrede jeg de 36 trin ned til stueetagen, og videre på gaden til vores mindste købmanden, som var i samme hus, som vi boede i. Jeg kunne ikke åbne butiksdøren endnu, så jeg råbte så højt jeg kunne: "Tante Dyssen," Dyssen var hendes navn, og hun åbnede døren for mig. Den opgave kunne jeg fint klare. Skulle jeg hente mælk, fik jeg en enlitters mælkekande stukket i hånden, opsøgte den meget lille mælkebutik, og fik så kanden opfyldt. Flere 20 liters mælkespande stod på gulvet, og med en 1 ltr's målebæger, som havde et meget langt håndtag, dyppede hun ned i kanden, for at hente mængden op og hældte mælken i min kande.

Skulle jeg hente noget fra købmand Steffensen's butik, så var det næsten lige så langt fra vores bopæl. Jeg syntes, at det var en flot butik. Kom man ind, mødte man den meget lange grønne købmandsdisk, lavet af træ. På disken havde man placeret flere forskellige vægte. Foran hele bagvæggen stod et kæmpe stort skab. Den øverste del var forsynet med mange hylder, nogle af dem var endda placeret bag glasdøre. På hylderne stod diverse varer, som kunne købes. Skabets nederste del var forsynet med mange store skuffer. Herfra hentede man for eksempel, sukker, forskellige slags mel, gryn, tørrede frugter o.s.v. På denne måde kunne købmanden sælge helt nøjagtig de mængde varer, man som kunde ønskede, at tage med hjem. Søde sager, som slik, fandtes ikke til den tid. Meget sjældent belønnede min mor mig med 5 Reichspfennig. (Til den tid havde vi jo Reichsmark i Tyskland). Straks førte vejen mig hen til købmand Steffensen. Jeg viste dem mine penge, og sagde til dem: "eine Frugttüte", en pose med tørrede frugter. Færdige poser havde man heller ikke, så de tog et stykke papir, rullede det sammen til et kræmmerhus, bøjede den nederste spids opad, og satte derefter posen i et til det formål bestemte leje, som sad på selve vægten. Med en lille skovl puttede købmanden tørrede æble- og pæreskiver, blommer og rosiner i posen, indtil det passede med pengene. Så det var min slik dengang. Andre grove varer blev indpakket i gammelt avispapir. Så der var ikke meget affald til den tid. Flere ansatte sørgede for kundernes betjening. Læredrengenes opgaver var, at sørge for, at skufferne og hylderne hele tiden var opfyldt med varer. Til den tid en let opgave.

Under krigen var det ikke så farligt for børn, at færdes eller lege på gaden. Kun af og til så man en bil komme kørende. Tit og ofte så vi derimod hestekøretøjer komme forbi. Det smukkeste man kunne se på var, når bryggerivognen kom kørende, med 2 eller 4 store

koldblodheste foran pragtvognen med bryggeriets logo midtpå. På selve vognens lade var to rækker træetønder placeret, tønder, fyldt med øl, som skulle udskiftes med de tomme fra kroerne.

Sådanne bryggerivogne så vi i Lollfussens gade næsten hver dag.

Meget kendt i Slesvigs gadebillede var dengang en mand med en cykel. På hans bagagebær havde han en speciel pumpe siddende. Manden var ansat hos Slesvigs gasværk. Hans arbejde bestod i, at pumpe vand op, for at tømme de underjordiske gasledninger for vandet. Disse tømningsventiler, som fandtes i en afstand af få hundrede meter, var forsynet med et skruelåg, som han først skulle fjerne med en nøgle. Derefter tilkoblede han sin pumpe, og med en op og nedbevægelse halede han vandet op, som derefter kunne rende ned i kloaksystemet. Det lugtede slemt. Alle Slesvigs køkkenkomfurer kørte dengang med gas. Så det var vigtig for os alle, at ledningerne ikke blev blokeret af vand fra gasværkets store runde trykbeholder.

Slesvigs gasværk, som jeg endnu kan huske, så ud.

Nu står Slesvigs Vikingetårnet på den gamle gasværks grund.

Der, hvor man i dag kan se vikingetårnet, eksisterede der på halvøen Slesvigs gasværk. Diverse skibe kom sejlene op ad Slien, og lossede her store mængder kul af, som blev brugt til, at udvinde gas med. Det foregik i form af en slags forbrænding. Det udvundne gas blev derefter pumpet op i de store gasbeholdere, som var et skræmmende og grimt billede i byen, og ved siden af Gottorp Slot. Princippet var simpelt. Gasbeholderen var ikke andet, end en kæmpe beholder, med bunden i vejret, placeret i et stort vandbassin, så at den kunne hæve og sænke sig. Heri lagrede man gasset. Beholderens store vægt trykkede på gasset volumens, og pressede det i gennem Slesvigs gasledninger, og helt op til forbrugerne på 3 sal.

Ved kulforbrændingen, opstod der naturligvis en form for affald. Dog ikke, som man normalt regner med, i form af aske. Nej, store mængder glødende slagter blev halet ud af ovnen, for at blive afkølet med vand fra Slien. Ikke alt affald var udbrændt. En del af det, indeholdt endnu noget brændstof. De stykker skulle bare findes.

Vi ejede en lille trækvogn, lavet af træ. Bevæbnet med en såkaldt kartoffelhakke og en jutesæk, trak mor og jeg vognen til gasværket, en vej på ca. 2 ½ km. Her ragede vi, sammen med mange andre, i slaggebjærget, for at finde de endnu brugbare stykker, putte dem i sækken, for derefter at fragte dem hjem. De skulle opvarme stuen om vinteren. Det gjorde vi i en lang tid. Altså, vi sørgede for, at resten af familien kunne have det rart i stuen.

Ellers tegnede jeg meget. Dog, tegnepapir kunne vi knap nok købe. Gud ske lov havde mine forældre en bekendt, en hr. Sievers. Han var ansat ved Landesamt (amtsgården i Slesvig). Han sørgede for, at jeg altid havde tegnepapir til rådighed.

Nu vil jeg gerne beskrive lejligheden, vi boede i.

Når man nu var færdig med, at nå de 4 trapper op, stod man foran en dør, som skulle låses op. Så nåede man ind i en midtergang til to lejligheder. Den første dør til højre førte ind til naboens køkken, og til venstre, til deres stue.

Vi boede i den sidste ende af gangen. Igen til højre var vores meget lille køkken, ca. 2 x 5 m. På den venstre side stod en jernstøbt køkkenovn, som havde 3 ildsteder med ringe. Derefter et gaskomfur, som var mest i brug. For enden af det smalle rum, et vindue med udsigt til Slien. Ved siden af vinduet t.v. en vandhane med en lille vaskekumme. Mod væggen et køkkenbord med udtræk og 2 stole. Nu var udtræk ikke tænkt, at kunne forlænge bordet, tværtimod, når man trak forbenene med forreste karm til sig, havde man en metalplade siddende foran sig, den havde 2 store huller. I dem hang 2 runde vaskefade. På denne måde kunne vi klare selve opvasken. Og ikke nok med det, vi børn blev hævet op på bordet, og blev placeret med fødderne i fadet. På denne måde blev vi vasket, inden vi skulle i seng. Køkkenskabet stod for enden af gangen. Der var jo ingen plads i køkkenet. Dog fra køkkenet til venstre havde vi et rum, vi kaldte for "Abseite". En slags spisekammer, som var placeret direkte under tagpladerne, dog uden isolering.

Fra gangen til venstre var vores stue, med to store vinduer i mod gaden. Rummet var ca. 25 m² stor, og møbleret med mørkbejdsede stuemøbler. Et buffet med overdel til glas og porcelæn. I underdelen havde mor plads til sine borddug og service. Vi ejede en sofa, et spisebord med 6 stole, en Singer symaskine og et lille sidebord. Derudover var stuen forsynet med en brændeovn. Her foregik hele vores familieliv, når vi ikke kunne komme ud.

En dør adskilte stuen med soveværelset og børnesoveværelset. Kun 2 senge og et klædeskab var her plads til, en seng til min søster, og en, som jeg og min bror sov sammen i. Det gjorde vi i 16 år. Vi kendte ikke til andet.

Et toilet, til 2 familier befandt sig uden for lejligheden, og en trappe ned.

Tøj, vi havde på, var hjemmesyet og strikket. Tøjbutikker, som vi kender dem i dag, med et stort udvalg, fandtes ikke. Det var skrædderne, som tilbød nogle håndsnyede kjoler eller habitter siddende på dukkerne, som stod i butiksvinduet. Pigerne blev allerede i skolerne undervist i, at sy selv. Materialet til børnetøj var for det meste genbrug. Man opløste sømmene i tøjet fra de voksne, som ikke kunne bruges mere, for derefter ved hjælp af et

snitmønster, at klippe nye stykker ud, og sy det sammen til noget nyt. Resultatet var ikke altid behageligt, at have på. Tit kradsede undertøjet eller tøjet i almindelighed meget.

Det var kutyme, at hilse på de voksne personer man kendte, når man traf dem på gaden. Havde man en hue på, tog man den af og bukkede for dem. Engang glemte jeg det, så stoppede personen mig, tog min hue af, og klaskede den i mit ansigt. Så havde man lært proceduren. I dag, utænkeligt, at sådant noget kunne ske.

Når vi nu legede i baggården, havde jeg som opgave, at passe på mine søskende. Dog min mor holdt også øje med os, oppe fra køkkenvinduet. Var der noget galt, så kom hun ned for at hjælpe mig. Legetøj som sådant, havde vi ikke. Vi måtte selv finde ud af noget hele tiden. Til at begynde med, legede vi, som alle børn gør det, med sand. Vi bagte sandkager i stor stil, formede nogle minilandskaber o.s.v. Senere legede vi f.eks. gættespil, dansede og sang med andre børn i kreds sammen e.c.. Og det gav os, i den sidste ende, rigtig meget. Vi lærte at tage hensyn til hinanden, vi hjalp hinanden, og var ikke sure eller skuffede, når vi legede konkurrencelege sammen.

Vi legede tit med små sten, som vi kastede forsigtig, fra en vis afstand, hen imod en mur. Dem, som kunne placere sine sten tættest ved muren, havde vundet, og måtte beholde stenene.

Eller vi legede med lerkugler man kunne købe, som vi kaldte "Murmeln". og det foregik på denne måde, en papkarton forsynede vi med 3 forskellige store døråbninger. Kartonen stillede vi med bunden i vejret på jorden. En afstand blev markeret, og så gjaldt det om, at få så mange lerkugler igennem dørhullerne som muligt. Dem, man fik igennem døråbningen i kartonen, måtte man beholde. Dem som lå udenfor døren, tilhørte derimod modparten. Det gjaldt til sidst om, at eje så mange kugler, som muligt.

Derudover hoppede vi i sippetov alene, eller med mange på en gang. Vi sang og dansede i kreds, legede blinde buk, vi gemte os alle, og een skulle finde os igen, vi spillede "Fölkerball", eller lavede nogle ridstegninger i sandet. Ved at tegne nogle kvadrater over og ved siden af hinanden, som vi kaldte for "Himmel u. Hölle" Et hoppespil. o.s.v. Vi kedede os aldrig. Var vi sammen, og klar til at lege, måtte alle komme med et forslag, og efter fælles afstemning, legede vi det, flertallet havde besluttet sig for. Altså meget demokratisk.

1942

Jeg blev meget syg. Jeg hev efter vejret, og det betød, at mine bronkier var betændt. Ikke kun for mig, men også for min mor et mareridt i krigstiden. Hun har fortalt mig, at jeg blev total afkræftet, og ikke kunne stå på egne ben mere. Selv kan jeg ikke huske det. Men, der er stadig noget, jeg kan huske fra den tid. Et voldsomt mareridt, som kom igen og igen. Den gav mig i årevis store kvaler. Mine forældre har fortalt mig, at når jeg fik sådant et "ANFALL", kunne de knap nok holde mig, fordi jeg slog om mig med enorme kræfter. Jeg skreg og var helt ude af mig selv. Jeg så i mine drømme, mange kraftige linjer og kredse, som faldt ned på mig, og derefter kom der mange store dyr, for at ville trampe på mig. Det var for en lille dreng noget meget voldsomt noget. Min mor opsøgte tit lægerne, dog uden hæld. De vidste ikke, hvad de skulle gøre, for at hjælpe.

1943

På en eller anden måde, har min mor så fundet frem til en naturlæge, en Dr. Toben i Slesvig. Han anbefalede, at jeg skulle ud til Vesterhavet, og det mindst i 6 uger.

Jeg skulle tilbringe flere timer hver dag i vadehavet, når det var ebbe. "Lad ham lege i mudderet, det har han brug for, fordi mudderet indeholder jod, som han derved indånder, det kan gøre hans luftveje fri, og læge hans medtagne lunger". Et godt råd, som min mor satte i gang. Nu var vi så heldige, at min mormor havde en søster boende i Husum. Det

var min mors tante Grete. Og hun ville gerne hjælpe. Altså, min bror og søster blev sendt til vores mormor, og vi to drog af sted til Husum.

Tante Grete, min mor, jeg, og Herbert i barnevogn, på en spadseretur.

Jeg i vadehavet ved Husum

Det var sommer og vi nød det. Vi blev glade, fordi vi kunne mærke en bedring. 6 Uger gik hurtig, og mor kom hjem sammen med mig. Jeg var ikke helt rask endnu, dog med den følelse og fornemmelse af, at fra nu af, var der håb forude. De andre læger, havde jo fuldstændig opgivet mig i forvejen.

Afkræftet hænger jeg på min farfars skød bag svinestalden.

Min farmor og farfar har også været meget bekymret, og ville hjælpe. Min mor hentede mine søskende fra Sydersmedeby, og sørgede for, at jeg kom med tog til Steinfeld, hvor mine bedsteforældre boede. De ville gerne passe mig et stykke tid. Steinfeld, var en lille landsby med ca. 100 – 150 indbyggere dengang. Stedet havde en hovedvej, et mejeri og en kleinbahnstation med et anlæg til, at kunne fragte alle slags dyr, som landmændene kunne producere. Altså et landbrugssamfund.

Jeg elskede min farmor og farfar meget højt. De har givet mig rigtig meget i min barndom, selvom de var fattige. Jeg har altid følt mig godt til pas hos dem, fordi jeg kunne mærke den kærlighed og omsorg de gav mig. Jeg var en lille person, som de havde lukket inde i deres hjerte. Nu, i 2013 er det noget ganske normalt. Vores børn, børnebørn

og oldebarn, Liam, voksede op, omgivet af familiemedlemmer, som har givet dem kærlighed, hjertevarme, respekt og støtte. Sådant var det ikke, da jeg var barn. Når de voksne talte med hinanden, måtte vi tie stille. Børn blev dengang opdraget efter det, man i dag kalder for "kæft, trit og retning". Det var en preussisk indstilling og opdragelsesmåde, man havde udviklet til, at man kunne blive soldat senere, og kunne reagere efter en kommando.

Jeg kommer til at tænke på, at efter min viden, eksisterer der ikke nogle skriftlige beretninger om bedsteforældrene Gloy, og hvordan de var som menneske og person. Det vil jeg nu gerne gøre af mit fulde hjerte, respekt og til deres minde. Det har de fortjent. Jeg syntes, at de ikke må glemmes endnu. De er vores forfædre, uden dem fandtes vi ikke.

Dog ladys først: Min farmor hedt EMMA DOROTHEA GLOY, født Weiland. (5.1.1884 - 1962)

Hun var en lille, spinkel person med en hårknude i nakken. Smal i ansigtet og bar et par sygekassebriller. Til daglig var hun påklædt med mørkeblåt tøj, bar altid en "Schut", det var et forklæde i blått, med smalle hvide striber på langs. Alle ældre så jo sådant ud, dog undtagen om søndagen, da havde hun sort kjole på.

Hun passede hele husstanden, køkkenet og deres store have, på ca. 1200 m². Hendes daglige arbejdsplads var køkkenet, som altid var koldt. Køkkenovnen gav ikke den varme fra sig, som det var ønskeligt. Stengulvet og en vandpumpe i køkkenet, sørgede heller ikke for hyggevarmen om vinteren. Lige ved siden af køkkenet, en slags bryggers med en stor gruekedel, og adgang til svinestalden, til 2 svin, og et lokum. Det bestod af et bredt bræt med et hul i, som var placeret lige over deres udendørs mødding. Især om vinteren kunne man mærke kulden. Det var området, hvor min farmor gjorde sine pligter i det daglige liv. I det miljø formåede hun, at tilberede velsmagende retter, bage brød og diverse kager, sylte mange afgrøder, tilberedte det slagtede svin og lave pølser, leverpostej, saltede og lagrede skinke, tørrede tobaksblade, o.s.v. Hun var en meget

engageret husmor, og en kær kone for min bedstefar, som jeg vil skrive om lidt senere.

Min farmor, Emma Dorothea Gloy, født Weiland, d. 5.1.1884 – 1962? Foto fra 1936

Når jeg nu var på besøg hos dem, og skulle overnatte, sov jeg altid i deres dobbeltseng i sovekammeret, som var placeret et mørkt sted i huset imod nord. Også her var det altid koldt, dog min Oma sørgede hele tiden for, at sengen var godt opvarmet, inden jeg skulle sove. Det gjorde hun med nogle mursten. De blev lagt i et lille fag i deres brændeovn, som stod i værkstedet, som samtidig var deres dagligstue. Hen i mod aften, pakkede hun dem ind i avispapir, og placerede dem der i sengen, hvor jeg skulle ligge. Hun viste, at jeg elskede det.

1932 holdt mine bedsteforældre Gloy deres sølvbryllup. Øverst t.v. min far, født d. 9.6.1909 – 4.2.1982, ved siden af Wilhelm Gloy, f.n.t.v. Helmut Gloy, min farmor og farfar, Johannes Henning Christian Gloy, født d. 11.9.1879 – 23.6.1955.

Derudover bagte hun nogle æbler i stueovnen. Duften var forførerisk, og smagen endnu bedre. Ovnbagte æbler er en delikatesse.

Den næste morgen vækkede hun mig, og satte mig på køkkenbordet, hentede et fad med koldt vand fra pumpen, for at vaske mig, og gøre mig frisk. Tit råbte jeg "AUA", hvorpå hun altid svarede med et glimt i øjnene,: "Aua bor ud på marken". Hvad skal man som barn så svare. Så gik vi 3 over til hverdagen. Morgenmaden, som vi indtog i den allerede opvarmede dagligstue, bestod af rugbrød med hjemmelavet kirsebærmarmelade, som hun gerne blandede med ganske små gulerodsterninger. Det smagte rigtig godt. De to levede spartansk, og var for det meste selvforsynende. Den store have med mange frugttræer og buske, og de selvdyrkede grønsager, gjorde det muligt. En græsplæne var luksus, og kunne undværes. Alt køkkenaffald gav de deres grise, eller kaniner og hønsene. Skulle der købes noget man manglede, og jeg var på besøg, fulgte jeg altid min Oma til købmanden. Det værste for mig var, når Oma sendte mig til mejeriet for at hente mælk. Jeg kunne ikke engang lide lugten, og som bekendt har jeg aldrig drukket mælk.

Middagsmåltidet, var for det meste en sammenstegt ret i en pande, som kom midt på bordet. Stegte kartofler med grøntsager, og som tilskud en klat af den fantastiske marmelade, som hun serverede dertil. Tallerkner brugte vi ikke. Med en ske indtog vi det, Oma havde lavet, og spiste direkte fra panden, dog ikke før min Opa celebrerede en middagsbøn. Så havde Opa og jeg den vane, at sørge for, at så meget mad som muligt, var på ens side. Samtidig stjal vi ved hinanden, for at drille. Det syntes jeg altid var sjovt. Samme spisemåde havde vi med grød eller andet.

Efter middagsmåltiderne satte Oma sig på en stol nær ovnen, for at holde en lille middagslur, og for at blive opvarmet. Jeg kunne ikke forstå, at hun kunne sove på en stol uden at vælte. I dag kan jeg det nu også.

Også Opa holdt en middagslur. Det foregik på følgende måde. Han tog den tunge grønne

borddug, lagde sig på sofaen og tildækkede sig med dugen, helt op og over hovedet, for ikke at blive forstyrret, af de mange fluer, som også levede der. Jeg hyggede mig så ved hans fodende, og kildede ham under uldsokkerne. Så råbte

højt: "stop nu knægt". Han blev ikke sur, og jeg adlød hans opfordring.

Omas og Opas hus i Steinfelt, ca 1928, efter min far har været i lære i Kappeln fra d. 3-4-1924 – 1.6.1926

Det samme hus, bare nogle år sene

Farfar og farmor i deres forhave, ca. 1933 - 34

Om sommeren ved høsttid hjalp jeg min farmor med, at samle aks på markerne, efter de var afhøstet. Høsten foregik endnu med le eller selvbinder. Efter skokningen, måtte vi to opsamle alle de aks, som blev efterladt på stubmarkerne.

Det kunne blive til ret meget, som Oma igen selv tærskede, malede og bagte brød af. Alt skulle udnyttes.

Efteråret forsynede dem med nødder, hyldebær, brombær, hyben, slåen, som min Oma selv plukkede, lavede saft af eller syltede.

I juletiden, lavede Oma den bedste rødkål man kan tænke sig. Den småsnurrede på hendes, "Herd", komfur i mange dage, og var til sidst helt mørk. Nød man den, lå kålen tungt i maven,

men i den tid, var det lige meget. Vi var jo altid sultne. Og så var der duften af jul i hendes køkken. Som julegave til os, havde hun gerne strikket et par handsker eller strømper. Vi skulle ikke fryse.

Oma var for mig mere end bare min farmor. Jeg elskede hende. Jeg har besøgt dem mange gange, og oplevet mange sommerferier hos dem. Som teenager opsøgte jeg hende og betroede mig til hende, når jeg havde problemer. Hun var altid rolig, saglig og hjælpsom. Hun var den person, jeg mest havde tillid til. Hun har født 4 drenge, en af dem

faldt i krig d. 7.okt.1944.

Farmor, 1961 til mine forældres sølvbryllup.

Mine bedsteforældre levede hele deres liv i Steinfeld, og døde i deres hus. Min Oma døde et par år efter min farfar. I den tid boede hun alene i huset.

Naboerne fandt hende, liggende i sin seng, fuldstændig afslappet og med hænderne foldet til en bøn. Ved hendes begravelse, holdt pastoren en henrivende tale om hendes liv, og hvordan de fandt hende, på hendes dødsleje. Hun har betroet sig til den store gud, som hun troede fast på. Fra nu af må hun sove i fred. Jeg er glad for, at have skrevet det ned nu, og dermed kunne sørge for, at hun kan leve videre i familiens hukommelse fremover. For mig var hun det man i dag kalder, et forbillede.

Min farfar: JOHANNES HENNING CHRISTIAN GLOY, født d. 11.9.1879 i Bosserschoor, nær

Westensee,

Slesvig-

Holsten. Hans

far, altså min

oldefar hed:

Heinrich Gloy

med sin kone

Anna Maria

Gloy, født

Duggen. I

midten min

fars onkel

"Kalli"? Fotoet

er fra d.

6.12.1878, før

min far blev født.

Han arbejdede på "Gut Bossee" en meget stor Herregård.

Mitten in der schönen Endmoränenlandschaft des Naturparks Westensee liegt das Gut Bossee, dessen Anfänge auf das auslaufende Mittelalter zurückgehen. Nach häufigen Besitzerwechseln erwarb die Familie von Bülow 1824 das Gut und bewirtschaftet es noch heute. Bossee, das sind Wälder, Felder, Wiesen und ein Teil des Westensees, der Bossee.

DAS GUT

Das ganze Gebiet rund um den Westensee, und damit auch Bossee, gehörte im Mittelalter den Herren vom Westensee. Diese Raubritter lebten auf der Hoh- und der Lohburg, wobei die Lohburg unmittelbar unter Bossee auf einer Insel stand. In jener Zeit war das Wasser ein wichtiges Transportmittel. Der Westensee bot sich, wenn man von Holstein nach Westen wollte, als Handelsweg an. Dieser wurde von verschiedenen Stellen, so auch von Bossee aus kontrolliert und es wurden Gelder für die Schiffspassagen erhoben. Heute noch zeigen Hünengräber und Urnenfriedhöfe, dass Bossee ein alter Siedlungsplatz war.

Nachdem das Geschlecht der Herren vom Westensee in der Mitte des 14. Jahrhunderts ausstarb, übernahmen die Herren von Ahlefeldt den Besitz. Während der Ahlefeldtschen Zeit wurde in Bossee das erste Herrenhaus erbaut, wahrscheinlich zwischen 1523 und 1561. Dessen alte Kellergewölbe dürften bereits um 1400 entstanden sein.

Es begannen bald raue Zeiten, in denen Bossee oft den Besitzer wechselte. Es wird von Erbstreit, Mord und von Konkurs berichtet. So war Bossee unter der Herrschaft der Herren von Brockdorff, Qualen und Rantzau. Jasper Rantzau ist Schöpfer des einmalig schönen Wirtschaftshofes. Das Torhaus steht zwar nicht mehr, stattdessen wurde 1896 das Turmgebäude mit einem Wasserturm gebaut. Der 1709 errichtete Kuhstall wurde 1924 nach einem Brand um einen Anbau erweitert.

Im Jahre 1715 ging Bossee an Cai Rumohr. Die Familie Rumohr war im Umkreis sehr beliebt und hatte viele Kontakte und wurde unter anderem in die Verhandlungen zwischen Dänemark, Russland und Oldenburg einbezogen. Als Henning Bendix v. Rumohr stirbt, verkauft seine Frau an einen Herrn Pauly aus Hamburg. In dieser Zeit wurden vermutlich das Herrenhaus umgebaut, die beiden Sandsteinlöwen davor gesetzt und 1760 die beiden Kavaliershäuser erbaut. 1783 ließ Pauly die Hofglocke gießen, die bis heute stündlich schlägt. Georg Friedrich Pauly verkaufte das Gut Bossee für 300.000 Reichstaler an einen Herrn Jenisch aus Hamburg.

Nach verschiedenen Besitzerwechseln kaufte Detlev Heinrich v. Bülow 1824 das Gut Bossee im Konkursverfahren. Seitdem ist das Gut in den Händen der Familie von Bülow geblieben. Unter Detlev v. Bülow (1854-1926) wurde der Hof stark modernisiert. Das Torhaus wurde abgerissen und an seiner Stelle ein Wasserturm mit anschließenden Wirtschaftsgebäuden errichtet. Der Wasserturm versorgte bis in die 1980er Jahre den gesamten Hof mit Wasser. Das Herrenhaus erhielt 1897 durch den Architekten A. Petersen seine heutige äußere Gestalt.

Nach verschiedenen Besitzerwechseln kaufte Detlev Heinrich v. Bülow 1824 das Gut Bossee im Konkursverfahren. Seitdem ist das Gut in den Händen der Familie von Bülow geblieben. Unter Detlev v. Bülow (1854-1926) wurde der Hof stark modernisiert. Das Torhaus wurde abgerissen und an seiner Stelle ein Wasserturm mit anschließenden Wirtschaftsgebäuden errichtet. Der Wasserturm versorgte bis in die 1980er Jahre den gesamten Hof mit Wasser. Das Herrenhaus erhielt 1897 durch den Architekten A. Petersen seine heutige äußere Gestalt.

De har deres egen Kirke

Im Jahre 1715 ging Bossee an Cai Rumohr. Die Familie Rumohr war im Umkreis sehr beliebt und hatte viele Kontakte und wurde unter anderem in die Verhandlungen zwischen Dänemark, Russland und Oldenburg einbezogen. Als Henning Bendix v. Rumohr stirbt, verkauft seine Frau an einen Herrn Pauly aus Hamburg. In dieser Zeit wurden vermutlich das Herrenhaus umgebaut, die beiden Sandsteinlöwen davor gesetzt und 1760 die beiden Kavaliershäuser erbaut. 1783 ließ Pauly die Hofglocke gießen, die bis heute stündlich schlägt. Georg Friedrich Pauly verkaufte das Gut Bossee für 300.000 Reichstaler an einen Herrn Jenisch aus Hamburg.

Nach verschiedenen Besitzerwechseln kaufte Detlev Heinrich v. Bülow 1824 das Gut Bossee im Konkursverfahren. Seitdem ist das Gut in den Händen der Familie von Bülow geblieben. Unter Detlev v. Bülow (1854-1926) wurde der Hof stark modernisiert. Das Torhaus wurde abgerissen und an seiner Stelle ein Wasserturm mit anschließenden Wirtschaftsgebäuden errichtet. Der Wasserturm versorgte bis in die 1980er Jahre den gesamten Hof mit Wasser. Das Herrenhaus erhielt 1897 durch den Architekten A. Petersen seine heutige äußere Gestalt.

Auf Detlev folgte sein Sohn Adolf und auf ihn wiederum sein Sohn Cai-Friedrich. Das Dorf Brux wurde nach dem 1. Weltkrieg an die Kieler Höfebank verkauft, die Meierhöfe Rolfshörn und Schönhagen in der Bodenreform nach 1948 vom Gut abgetrennt. Heute umfasst Bossee gut 1000 ha, davon allein 600 ha Wald und 300 ha Ackerland. Seit 2000 ist Bossee in der Hand von Dr. Detlev von Bülow, der wie seine Vorfahren ein Freund von Wald und Wild ist. Und die nächste Generation steht mit Sohn Vicco schon bereit, um das Familienerbe fortzuführen.

DER GUTSPARK

Ebenso wie das ganze Gut steht auch der Gutsark unter Denkmalschutz. Auf gut 40 Hektar umsäumt der nördlich vom Hof gelegene Park die Parkwiese. Hier findet man nicht nur bekannte heimische Baumarten wie Stieleiche, Rotbuche oder Esche, die zum Teil ein stattliches Alter von mehreren Hundert Jahren erreicht haben, sondern auch eine Vielzahl besonderer Bäume. Darunter befinden sich allein 10

verschiedene Eichengattungen, Blutbuchen und verschiedenste Nadelbaumarten und -gattungen: eben ein dendrologisches Eiland.

Ein altes Gut mit exklusivem Anspruch und dem Atem der Jahrhunderte. DR. DETLEV VON BÜLOW

MIN OLDEFAR VAR ANSAT SOM ? VED GODSET „BOSSEE“, I BOSSEESCHOOR VED WESTENSEE, SYD FRAU RENDSBORG OG TÆT VED KIELERKANALEN. DE HAR PÅ STEDET EN MEGET GAMMEL OG FLOT KIRKE

(Google: "Bosseerschoor farm, de. Eller "Gut Bossee de".)Da findes også en Bosseerschoor i Holland.

Min oldefar, HEINRICH GLOY, og hans kone, min oldemor: ANNA MARIA GLOY, født Duggen. Om dem har jeg ingen informationer, og jeg har aldrig mødt dem. Heller ikke min bedstefar har fortalt noget om sine forældre, dog, vi har et foto af dem. Den lille dreng i midten, er min fars onkel "Kalli" som ung. Fotoet er lavet i Bosseerschoor i min oldefars hjem ca. om 1883 – 84.

Mine bedsteforældre havde 4 sønner: HEINRICH GLOY, som faldt i krigen d. 7.10.44, derefter min far: ERNST PETER MARKUS GLOY, født: d. 9.6.1909, han blev skomagermester, var i lære ved en skomager Willy Eggers, i Kappeln. Min far døde d. 4.2.1982 i Slesvig, den tredje søn hedt WILHELM JOHANNES ERNST GLOY, min onkel Willy, født: d. 26.2.1911, han blev landmand, og til sidst, HELMUT GLOY, også min onkel, født: d. 5.12.1925.

Foto: Min onkel Willy sammen med hans sammenleverske Alma Laursen til mors og fars sølvbryllup.

Min Opa havde også uddannet sig som skomager, og lærte sit håndværk i Hannover, som man har fortalt mig. (Jeg er endnu i besiddelse af en bestemt slags trekantet messingvinkel, som

Claus har nu. Med sådan én, tegnede man dengang alle slags snitmønstre af skoene, man skulle lave. Et meget sjældent styk værktøj, som ingen kender noget til i dag.) Dog han har brugt den, fordi han har købt den i sin læretid i Hannover. Det er det eneste stykke arvegods, jeg har fra ham.

De ejede et, efter min mening, flot hus i Steinfeld. Om han har købt det engang, eller har ladet den bygge, ved jeg heller ikke. Dog byggestilen passer med moden, man opførte husene på i begyndelsen af det tyvende århundrede (ca. 1910) Jeg tror mere på det sidste.

Hoveddøren, sad midt på sydmuren og ud til gaden. Den havde adgang til en forhal på ca.16 m². Bag den første dør til venstre, havde de en skobutik. Igennem den næste dør til venstre, nåede man til værkstedet og dagligstuen. Her foregik alt af betydning.

Lige bag værkstedsdøren, på venstre hånd, stod en stor reol, fyldt med såkaldte "Leisten" i alle størrelser. Det er fodmodeller i træ, han skulle bruge dengang, for at kunne lave de

nye sko, som var bestilt af en kunde. Foran vinduet, en af træ opført forhøjning, 3 x 3 m, hans arbejdsplads. Under vinduet en ca. 70 cm bred vinduesbænk, som tjente ham som arbejdsbord. Det skal forstås, som en lagerplads til noget standardværktøj, slibeværktøj, sytøj, diverse metalbakker fyldt med forskellige søm og "pind", som er små tændstiktykke træsøm, man forsålede støvlerne med. På højre side af hans siddeplads en skomagersymaskine. Og til venstre på gulvet en balje med vand og en større granitsten, derover på væggen en holder med diverse polerjern. Han selv sad midt i, på sin trebenede skomagerbuk, som med årene har gravet sig dybt ned i trægulvets planker.

Han var en skomager af den helt gamle slags. Rent håndarbejde. Han har ikke lært noget andet. Han afleverede altid sit håndværk med stolthed, og det har jeg beundret ham for. (det gjorde jeg jo også, måske er det ham jeg har

det fra?) Som dreng kunne jeg ikke undgå, at følge med, i hans gøremål.

Nu vil jeg gerne beskrive, hvordan han bar sig af, når et par støvler skulle forsåles.

Først fjernede han den gamle sål, fordi den var opslidt og bar huller. Underlaget skulle renses, og blev raspet for ujævnheder. Så hentede han den tykke læderhud, han havde udvalgt til det formål. Selve skoen blev placeret målbevist på det og aftegnet med en blyant. Derefter tog han skomagerkniven frem, og skår sålerne ud. Det krævede altså en god erfaring, ikke at skære ved siden af. Sålerne dyppede han kort i vand, løftede derefter granitstenen op, lagede den på sit skød, og hamrede sållæderet i form, så at de fik en hvælvet overflade. Han tilpassede det nye til det gamle, udtrådte underlag. De nye såler blev fikseret, og skulle hæftes med 2 søm. De blev senere fjernet igen. Med en slags stregmål, kørte han rundt ved sålens kant, for at markere sømrækkerne, han skulle bruge, for at fæstne læderet på skoen. Nu hentede han trebenet, et jernstøbt underlag, og stylpede skoen over den. Med skosålen opad, begyndte han, med en syl, at lave huller i markeringens linjer. Så fyldte han hullerne ud med de træpinde, som før skulle tørres på

Min farfars værksted var en blanding af de tre fotos, som viser gamle skomagerværkst.

hans brændeovn. Sømafstanden var ca. 6 – 7 mm, og det i 2 rækker hele vejen rundt. Lim, som vi bruger til det i dag, var ikke opfundet endnu, eller han nægtede at bruge sådant noget. Det ved jeg ikke.

Nu til sidst fjernede han alle de træspidser fra pindene, som ragede op inde i støvlen, med en speciel rasp til det formål. En kontrol, med hånden indenfor skoen, sørgede for, at en hver form for gene var fjernet. I grunden var støvlen nu færdig repareret, dog nej, nu ville han vise, at han var en håndværker, som satte pris på sit arbejde. Den nye lædersål var lys, og passede ikke i den farve, skoen havde. Ved hjælp af en spritlampe varmede han det passende polerjern op. Fra en samling af voksklumper med forskellige kulører, valgte han den passende ud, overførte voksen til det varme polerjern, og gned det på sålens rand, indtil den var indfarvet . Derefter gned han noget lyst voks på sålens overflade, for også at kunne polere den. Det brugte han sit hammerskaft til. Han tog fat i hammerhovedet og enden af hammerskaftet, og med hurtige frem- og tilbagebevægelser, polerede han hele overfladen, indtil den stod helt blank. Først nu stillede han skoene i reolen til afhentning. Kom kunden, for at hente sine sko, viste han dem, hvad han har lavet, og holdt derved meget længe de nye polerede såler opad. Han var stolt og tilfreds, og fik kun en meget lille skilling for sit arbejde. Sådant var vilkårene dengang.

Skulle sålerne derimod sys på, ved f.eks. damesko eller herremandens søndagssko, ridsede han med sin skomagerkniv, en eller to skråsnit i de afmærkede linjer, hvor syningen skulle foregå. Dermed placerede han sytrådene ind i læderet, som betyder, at trådene ikke med det samme blev gennemslidt på gaden.

Selve syningen foregik på følgende måde. Han udvalgte en af de ruller hørtråd, han havde liggende, og klippede den passende længde af, som han skulle bruge . Begge ender skulle nu flosses ud. Det gjorde han ved, at rykke i tråden så længe, indtil han kunne fjerne et lille stykke af sytrådens ender med højre hånd. Den anden ende af tråden holdt han så i sin venstre hånd, tog en af sine vildsvinsborster, og rullede de to elementer sammen til en enhed. En synål brugte han ikke. Den anden ende fik samme procedure. Nu skulle tråden laves stærkt, så den ikke kunne bryde. En begklump lå altid parat, som han trak hele tråden igennem med. Det gav tråden en styrke, som en nylonsnor har i dag, og nu kunne han sy med den.

Den fremgangsmåde har man brugt dengang for 120 år siden, da han var i lære. En måde, som er uddø for længe siden. Jeg må allerede dengang have haft evnen til, at kunne observere alle de detaljer af det håndværk , at jeg stadig kan huske det, og kan bringe det på papiret nu.

Om søndagen opsøgte han altid Kirken i Ulsnis, som lå 5 km væk fra deres bopæl. Var jeg på besøg, tog han mig i hånden, og førte mig også derhen. Det tog ca. 1 time. Så kirkegangen tog os hele formiddagen. Han var stærkt troende, og selvom han var fattig hvad penge angik, var han gavmild overfor andre.

En søndag opstod følgende situation i kirken. Præsten proklamerede oppe fra prædikestolen, hvad dagens kollekte (indsamlede penge) skulle bruges til. At kunne bidrage der, må have rørt ham dybt, derfor gav han 20,- Reichsmark og lagde dem i den "Klingelbeutel", som kirketjeneren førte rundt i sidderækkerne. Den næste søndag fortalte præsten, at kollektens størrelse var 11,50 RM. Så kirketjeneren måtte have snuppet de 20,- RM. Det gav en stor opstandelse, og min farfar råbte højt, og var meget oprørt.

Sankt Willehad Kirche i Ulsnis.

Efter middagsmaden, klarede han sin bogføring med ugens omsætning. Til kaffetid nød han sin eneste cigar om ugen. Det glædede han sig altid til.

Nu var det tid til en spadseretur igennem skoven. Ved sådanne lejligheder viste han mig, hvad de forskellige vildblomster hed, og fortalte mig, hvad de kunne bruges til. Han viste mig fuglene i skoven, på marken og i mosen. Han underviste mig i, hvordan naturen hang sammen, og hvad der foregik i deres landsby. Min farfar og farmor har præget mig meget, og det er jeg i dag meget taknemmelig for. De har vist mig, at det er meget vigtigt over for sine børnebørn, at give dem oplevelser for livet, at videregive noget af deres visdom, og at det kan lade sig gøre, selvom man ingen penge har. Man skal bare bruge fantasien. Først som voksen forstod jeg deres budskab. Det var faktisk en stor og betydningsfuld gave, som kunne gives videre frem over. Og det har vi gjort til vores børn og børnebørn. Vi ved, at også i har forstået det. I har gjort det samme for jeres børn. Det er bare fedt.

1944

Schleswiger Kreisbahn i Schleswig

Den kommende vinter var hård. Dog vi var mere opsat på, at kunne lege med sneen i baggården. Jeg kunne ikke få nok, og tiggede så længe, indtil min mor gav mig lov til, at lege udenfor, selvom det allerede var mørkt. Selvfølgelig byggede vi snemænd og snehuler, o.s.v.

De voksne havde et helt andet problem, nemlig, at kunne opvarme stuen. Det var knap med brændsel. Da røg alt det i ovnen, som kunne brænde, for at give varme. Nogle

drengene blev af deres forældre sendt af sted, for at organisere noget. De gik så ud til jernbanestrækningen, for at samle de kulstykker op, damplokomotivet havde tabt. Det var normalt, for sommetider smed fyringsmanden nogle skovlfulde glødende kul ud til siden, når fyringsrummet var overfyldt. Og de havde, efter afkøling, stadig noget brændbart i sig, som kunne udnyttes. Eller de unge viste lokføreren en lang næse, så smed han kulstykker efter dem. De kunne jo også bruges som brænde. Ja, sådan foregik det. Man var nødt til, at være opfindsom.

Den 20 april 1944 var det så vidt igen. Adolf Hitler havde fødselsdag. Det skulle fejres af hele nationen. På gavlens loft, over vores stue, befandt sig et rundt jernvindue, som kunne åbnes ved, at dreje på det. På midten havde det nemlig et lodret drejepunkt. Derigennem skubbede vi flagstangen med hagekorsflaget på, ud. Det var et grimt syn, og der var rigtig mange, som ikke kunne lide det. Det var jo ikke et nationalflag, derimod et symbolbærende stykke stof, som stod for diktatorens vanvid.

Tysklands soldater var i krig, ved fronten eller de opholdt sig for det meste i andre lande, som de havde besat. Så de kunne ikke marchere i gennem gaderne. Dog noget skulle der til, for at ophøje stemningen til sådan en festdag. Det var så Hitlerjugend, som havde den opgave. Med store landsknægttromler og sang, marcherede de iført deres uniform, i gennem Slesvigs gader. (Jeg var så heldig, ikke at blive indkaldt til det. Man skulle være 10 år, og jeg var kun 8 år, da krigen sluttede)

Nogle gange kunne vi opleve en afveksling. Onkel Sievers kom på besøg. Han var en ældre mand, født i Düsseldorf. Han var for os meget underholdende, idet han kunne fortælle mange historier. Vi lyttede gerne, og fulgte altid hans fortællinger med spænding. En gang i mellem måtte vi sidde på hans skød.

Mine forældre ejede en stofdukke iført brun uniform, brun hat og med overskæg, Adolf Hitler. Hvordan de kunne finde på, at komme til at eje sådant en, har jeg som den ældste aldrig fundet ud af. Pyt med det. Den kunne dog bruges til noget. Onkel Sievers hentede den, og brugte den over for os, som en dukketeaterfigur, med navn Kasper. Han spillede kasperteater for os. Vi var lykkelige for den slags underholdning, dog bagefter advarede han os, at vi ikke måtte fortælle det videre, fordi så vil politiet komme og hente ham. Så ville han komme i fængsel, og vi ville ikke få flere historier af ham. "Det vil i dog ikke syntes om, vel?" advarede han. Ja, man skulle passe på, hvad man sagde.

Efterhånden blev jeg så rask igen, at jeg kunne opleve nogle uger på landet ved min mormor og morfar i Syderschmedeby. Landsbyen, min mor var født og opvokset i.

Min morfar, CARSTEN HANSEN, var en storbonde, den næststørste i landsbyen. Derudover var han borgmester, sparkassedirektør og brandkaptajn. Dog for os var han en person, vi aldrig fik et nogenlunde forhold til. Hans stivhed var uknækkelig. Jeg og mine søskende

kan ikke mindes om bare en episode, som kunne optø vores frygt for ham. Min bror og jeg kaldte ham også for den store "Gnadderkop", som betyder det samme som en kværlant, fordi, for det første skulle vi altid arbejde på gården, for at bidrage til dagens udgifter til føde.

Dog uanset, hvordan vi bar os af, var han aldrig tilfreds. Dog om det senere.

Han har skrevet en bog om sin slægt, "HANSEN", og om landsbybeboerne. Så i Syderschmedeby var han en meget velset og stor person, som man mødte med respekt.

Fotoet viser min mormor med Helga, Herbert og mig i deres have. ca.1941

Min mormor hed: MARIA HANSEN, født Finzen. Hun var meget sød over for os alle sammen. Og de havde mange børnebørn. I alt 15. Selv havde de 5 børn. To af dem faldt i krigen.

Lige 1 km fra Opas gård, havde det tyske militær bygget en del barakker, som husede en gruppe soldater. De skulle overvåge luftrummet med deres radar. Jeg mindes, at der også stod en flakstation. Så blev vi vidne til noget dramatisk. En dag legede vi sammen udenfor, med vores fætre og kusiner. Vi var den dag i gang med at lære at cykle. Børnecykler fandtes ikke. De var ikke opfundet endnu.

Gården i Syderschmedeby ved landevejen Schleswig – Flensburg. I vinkelbygning t.v. boede de på aftægt. Fotoet er fra ca. 1931

Så vi brugte en stor herrecykel til det. På det tidspunkt var jeg kun 6 år, og tog fat i den store cykel. At sidde på sadlen, var umuligt. Altså den venstre fod på venstre pedal, med højre fod et ordentlig skub, og så under langstangen over til højre pedal, og så af sted. Vi hang simpelt hen på siden af cyklen. Det værste var bremsningen. Det gav en par knubs, men dem tog vi med et smil.

Familiefoto, fotograferet 1944

Pludselig hørte vi igen sirenernes hyl, luftalarm, og kort efter hørte vi de engelske fly. En flak skød efter dem. Tak, tak, tak, og pludselig så vi en flyvemaskine med en lang røgfane bag sig. Den kunne ikke holde sig flyvende. En af vingerne var ramt af skud, så den havde pludselig slagside. Det resulterede i, at den styrtede ned med en flyvebane, lige som en proptrækker, dog nedad. Og vooms, så ramte den jorden. Det var en oplevelse, vi aldrig kan glemme. Stakkels pilot.

Men, nu var det sommer, og vi fik besøg af min far og min onkel Niklaus i uniform. (Jeg har fotoet) De fik nogle dage ferie, for at kunne hjælpe med høsten.

Jeg derimod fandt på noget andet. På møddingen opdagede jeg nogle små døde grise ligge. Det kunne jeg ikke lide. Jeg syntes, det var synd for dem, hentede min kusines

(Marlis) duggevogn, tog smågrisene og pakkede dem i vognen, for derefter, at køre rundt med dem i hele landsbyen.

Efter sommerferien, midt i august, skulle jeg indskoles. Kun en måned til, og jeg blev 7 år. Normalt blev børn indskolet med 6 år, dog på grund af min sygdom, blev min adgang til skolen skubbet ud, for et år, som senere skulle blokere min videreuddannelse, rent skolemæssig.

Den første skoledag, for hvert barn er noget særligt. Min mor havde lavet en "Zukkertüte" til mig. Det var tradition i Tyskland. Også jeg bar et stort broget kræmerhus den første skoledag. Dens indhold? Augustæbler, og nogle karameller, mor selv har lavet. Skolevejen var ca. 2,5 km lang. Mor fulgte mig den første dag til Lutherstrasse, hvor min skole lå. Vi blev inddelt i flere klasser, og blev ført ind i vores klasseværelse. Så kom vores lærer, Her Klog! Jeg tænker lige nu, "blive klog med her Klog". Kun efter en time kunne vi gå hjem igen. Derefter måtte jeg alene finde vejen til min skole. Det var jeg jo vandt til.

Meget ofte generede sirenerne os med luftalarm! Så havde lærerne deres instruktioner, og førte os hurtig ned til skolens kælder, hvor vi måtte vente, indtil alarm var overstået. Nu tænker jeg, at skulle skolen blive ramt af en bombe, var vi jo levende begravet. Der fandtes nemlig kun den ene udgang.

Flere gange har jeg oplevet, at sirenernes hyl advarede mig på hjemvejen. Så var jeg overladt til mig selv, til at finde et beskyttelsesrum. To gange kravlede jeg ind i den katolske kirkes kælder. Det var ikke så rart, at skulle sidde der alene og vente på alarmens afslutning. Men, jeg havde fået instruktioner af min mor.

Efterhånden blev det efterår, og min mor var nødt til, at bekymre sig om noget brændsel til vinteren. Noget kunne vi købe, men, det var ikke nok. Alt var rationeret af den store Führer.

Julen nærmede sig. Far var i krig, og vi var fattige, og kæmpede for at overleve.

Min morfar, storbonden, havde alt. De var nærmest selvforsynende. Grønsager på marken, svin og høns de kunne slagte, og masser af træ til brændeovnen. Men, en nærig person, giver jo ikke noget væk. Kun min mormor hjalp os lidt, dog hun måtte skjule sin hjælpsomhed.

Mor prøvede, at bage nogle brunkager. Det vil sige, hun tilberedte dem til bagningen. Det var bageren i nærheden, som måtte bage dem. Vores køkken var ikke indrettet til sådant

noget. Vi var alle tre spændte af forventning op til jul. Så kom far hjem. Det var skønt, at kunne omfavne ham igen.

Juleaftensdag skulle vi holde middagssøvn, noget, vi normalt ikke var vant til. Derefter opholdt vi os resten af eftermiddagen i vores lille køkken. Julemanden var kommet. Vi kunne høre, at han var i stuen, og pludselig ringede en lille klokke os ind i stuen. Øjnene blev store. Mange stearinlys i juletræet og i stuen gav rummet en festlig stemning. Dog vi fokuserede vores opmærksomhed til gulvet. Julemanden har skænket os en helt bondegård, tilhørende 1 hovedbygning, og 2 staldbygninger fyldt med heste, køer, svin og en hund. Det var til min bror og mig. Helga, min søster, fik en dukkestue, fyldt op med alle de møbler, som min mor og far ejede, dog i miniature. Vi blev helt overrasket over de mange store gaver, og oven i købet en juletallerken med bom, æbler og småkager. Det var mere end vi kunne drømme om.

Vores far har brugt sin hele fritid på kasernen i månedsvis, for at glæde os til jul. Med løvsaven og andet træværktøj, har han lavet alt det, for at overraske os. Det lykkedes ham fuldt ud. Det var for os tre den største juleaften, og vi husker den så tydeligt endnu.

I 1945 lavede han et par lange støvler til os drenge, 1946 fik vi en stor kasse, fyldt med byggesten af metal (Märklin), som vi kunne bygge biler, kraner, osv. sammen med, og 1947 fik jeg en harmonika, et musikinstrument. De sidste to gaver var genbrug, og dermed ikke ny, dog for os det største. Vi har leget med det i årevis.

1945

Den største dag for os, og for hele nationen, var den 8.maj. Tyskland kapitulerede. Fra nu af herskede krigen ikke mere. På det tidspunkt, jeg husker det endnu, en sommerdag, hjalp jeg en ældre mand i nabolaget (Herr Kroll) med, at stable hans brænde.

Pludselig kom min bror Herbert løbende og var helt ude af sig. Han råbte til mig: "Karl-Heinz, kom nu med hjem, far er kommet på cykel, og han skal fra nu af aldrig være soldat mere." Det blev til en festdag for os alle.

Men, en medalje har jo altid 2 sider. Fra nu af marcherede der ingen tyske soldater i gennem byen mere. Andre uniformer skulle vi så først vænne os til. Først kom englændere i store kolonner, og indkvarterede sig i kasernen i bydelen Holm. Derefter havde vi en del russere i Slesvig. De tog kasernen i byen. Ofte marcherede de syngende i gennem Lollfuss, hvor vi boede.

Landet lå i kaos. Fra nu af var det endnu sværere, at organisere noget mad til os. En kæmpe flygtningestrøm fra østen ville ingen ende tage. Det med mad var småt i forvejen,

men nu skulle det, som stod til rådighed, deles med endnu flere. Fra nu af var vi rigtig sultne. Jeg kan huske en dag, hvor det eskalerede. Mor var nødt til, at inddele alt i lige store portioner. Et endestykke af rugbrødet blev tilovers. "Det kan i tre dele med hinanden", mente hun. Det blev til tre forskellig store dele, da vi knækkede stykket over. Så sloges vi 3 om det største stykke. Det kan jeg simpelthen ikke glemme.

Vores mad blev ret ensformigt. Ofte så menuen sådant ud. Til middag: vandsuppe. Vand, gryn, løg og salt kogt sammen. Til morgen og om aftenen: Brød med kvark, eller med "grispamps", det samme som suppen, dog i en mere tyk konsistens. Var det muligt, at opdrive et par sild, blev de stegt i levertran. Det bevirkede, at hele lejligheden stank efter levertran. Stegefedt kunne mor ikke opdrive.

Meget ofte ventede jeg med mange andre i timevis foran slagterens butik. De havde altid travlt. Dog slagterens varer, de tilberedte, var ikke bestemt til os.

Besætningsmagthaver var hans kunder. Russere og englændere i kaserne, skulle forsynes. Tilbage blev det affald, vi kunne købe. Vandet, som de havde kogt pølser og pålæg i, indeholdt altid nogle smagsstoffer og fedtperler. Med det som grundlag, kunne man koge, for eksempel en suppe. Ofte købte jeg nogle "Wurstenden", som var afskårne

pålæg sender soldaterne ikke var interesserede i, noget man i dag smider væk. Op til 4 timer ventede jeg ofte, også i vinterkulden, i håb om, at det ikke var udsolgt, inden det var ens tur. Og hver gang var det mig, som skulle vente og fryse. Mine søskende kunne altid lege i den tid.

Flygtningerne skulle indkvarteres et eller andet sted, inden man fandt en løsning, som var mere brugbar. Pludselig opslugte vores lille lejlighed hele to familier. Så, der var rigtig trængsel hos os, og det ikke kun på toilettet.

Vores skoler blev alle sammen lukket. Klasseværelserne og andet, benyttede man ca. 2 år, som flygtningelejr. Og vi skolebørn skulle hjælpe de stakkels mennesker, som havde tabt alt for at kunne overleve, med indkvarteringen. Vi derimod blev overført til en lille skole, som engang tjente som en hjælpeskole. En skole med kun 2 klasseværelser, bestemt til børn, som har haft svært ved at kunne følge med.

Foto: Sådant ventede de på os, så vi kunne bringe dem til det sted, de skulle bo.

I den lille skole skulle der undervises for i alt 16 klasser pr. dag. Det betød for os, at vi kun fik en time (45 min) undervisning om dagen. Men, derimod meget hjemmearbejde. Om vinteren blev vi tvunget til, at komme med et stykke træ, kul eller andet hver dag, som kunne brænde. Vi havde en stor jernovn i klasseværelset, som ofte var rødgldende af ukendskab til en korrekt fyring. Dog noget brænde havde skolen ikke. (Prøv at forestille jer, at i skulle opleve den situation. En skolereform, diskussioner om skoleordninger o.s.v. var der ingen som tænkte på. Vores problemer var meget større. Og vi klagede ikke. Trods alt er mange fra min klasse blevet til noget, og de har klaret sig rigtig godt i deres liv.)

A pro på brænde. Det britiske militær gav ordre til, at træerne i vores skov skulle fældes, for at kunne blive fragtet til England. Det bevirkede, at også her blev vi ribbet. Det var streng forbudt for os, at hente brænde i skoven. Dog, de gav os tilladelser til, at grave stubbene op, og bruge dem som brændsel. Et hestearbejde for os, kan jeg fortælle jer. Dog vi gjorde det, ellers måtte vi fryse den kommende vinter. Sammen med nogle naboer, tog vi i weekenderne af sted, for at forsyne os med det slags affald. Økser, stemmejern, jernstænger, spade, save, alt blev slæbt med, og så i gang. Også jeg var med igen, for at hjælpe. Endnu kan jeg se det for mig, en stor stak granstubbe havde vi efterhånden halet op, for at dele dem bagefter. Dog, i den størrelse passede de jo ikke i vores ovn. Arbejdet måtte fortsætte. Det var endnu mere hårdt, at save dem i brugbare stykker, og køre dem hjem til vores skure.

Efter, at far var kommet hjem, fik han arbejde ved Salamander igen. Her kunne han tjene lidt med, at reparere sko.

Dog for de penge kunne vi ikke købe det, vi havde brug for. Altså søgte far efter en løsning, konklusionen var, han var nødt til at arbejde også derhjemme. Kunder var der nok af, nemlig de britiske officerer, som havde fundet sig en tysk kæreste. De igen søgte deres fordel i, at få et bedre liv ved, at kunne nyde lækker mad, underholdning med søde driks og m.m. Et par nye sko var heller ikke noget at foragte. Nu skal man altså forstå, for ikke længe siden havde min far kæmpet imod dem, og nu var han nødt til, at knæle for dem, fordi han skulle tage mål af deres fødder. I vores stue sad han op til langt hen på aftenen, for at klippe, sy, og at forsåle dem. Han lavede de flotteste pumps til de damer, som kom op til os, med deres engelske partnere i uniform.

Skoene skulle først prøvpasses, inden de var helt færdige, og kunne afleveres. Som betaling fik han sukker, smør, cigaretter og meget andet. Noget vi så hårdt havde brug for.

På bilernes nummerplade kunne man fra nu af læse, BZ---3456. Det betød ikke Bild Zeitung, nej, British Zone. Dog, kun de færreste havde en bil dengang.

Alligevel var man opsat på, at rejse. Så vi måtte benytte os af toget. På det tidspunkt eksisterede der kun damplokomotiver, men, ikke nogen tidsplan, hvornår man kunne komme af sted. En dag havde vi besluttet os til, at ville besøge Opa og Oma i Steinfeld. Fint. Toget, e Kleinbahn kørte dengang helt hen til Kappeln. Steinfeld var kun en af stationerne på den strækning. Dengang ventede vi over 4 timer, inden vi kom af sted. Derudover var toget overfyldt. Der var passagerer overalt, på taget, trindbrættet og i godsvognen. Jeg har prøvet det senere. Man havde ikke styr på noget som helst, dengang, da krigen var slut. Foto: Kreisbahnhof Schleswig.

Bahnhof Steinfeld

Sådant kender jeg Kreisbahnhof Schleswig endnu.

Det er den Kreisbahn, jeg altid har kørt med til Steinfeld.

Og, endnu en gene irriterede os. Den havde sit udgangspunkt i vores tøj. Det var katastrofalt. Vi drenge blev tvunget til, at have en "Leibchen" på, en strømpeholder, med påsyede bånd, som skulle holde vores lange strømper på plads. Herbert og jeg græd ofte, når mor forlangte, at det var nødvendigt.

Derudover kradsede de ad helvede til, fordi de var hjemmestrikket, og af uld. Så kunne vi jo slide på vores korte bukser, også om vinteren, for at spare.

Nu til noget positivt! Efteråret tog sit indtog. Sammen med nogle naboer tog jeg afsted, for at lære, at plukke brombær, hyben, hyldebær, og slåen til familien. På den måde forsynede jeg familien med lidt ekstrakost fra naturen. Det har jeg gjort i hele mit liv, og gør det den dag i dag.

1946

At skulle sulte hver dag, var en forfærdelig tilstand, man helst vil være foruden. Det gjaldt ikke kun for os. Alle andre havde det samme problem.

Det afstedkom, at der opstod et så kaldt "Schwarzmarkt", det sorte marked, som ikke var andet end, at man handlede med naturalier uden om skattevæsenet.

Man byttede for eks. cigaretter med smør, et stk. skinke med noget tøj, eller smykker med andre varer man lige havde brug for. På det sorte marked kunne man næsten få alt.

Eller man fik en bindende aftale, at levere varen ved døren. Nogle personer lavede her en rigtig god forretning. Dog det var også strengt forbudt. Jeg selv har oplevet følgende på Slesvigs højeste bjerg. Her ligger en stor lindealle med en god udsigt til alle sider. Stedet var valgt målbevist, man havde mange flugtmuligheder, når politiet var på vej. Stedet vrimlede dengang med mennesker med tykke frakker eller store tasker. I dem gemte man sine varer.

Man handlede med alt.

Pludselig hørte jeg nogen råbe: "politiet". Efter kun få sekunder stod jeg alene på pladsen. Politiet kunne køre hjem igen, uden resultat.

Jeg prøvede en gang imellem, at fiske lidt i Slien. Fiskestangen lavede vi altid selv. Dog sjældent fik jeg fangsten med hjem. At fiske var nemlig også forbudt.

Opdagede vi en voksen person komme gående målbevist hen imod os, lod vi alt ligge, og forsvandt. Vi var meget bange for, at blive snuppet. Dog de personer var ofte ud på, at stjæle vores fangst.

Desværre, vi måtte ikke fange noget, dog Russerne fiskede uafbrudt, og slæbte deres fangst, som var store aborrer og brasen, hængende i en træstang, i gennem gaderne. På kasernen blev de vel tilberedt.

Følgende episode skete en almindelig hverdag, jeg var ude, og lege lige overfor vores kino. "Metro" i Flensburgerstrasse, som var hovedvejen til Flensborg, og gik lige forbi slottet, Slien og igennem byen. En lang kolonne engelske militærkøretøjer kom kørende i retning mod nord. Som 9-årig vinkede jeg til dem, og mange soldater vinkede tilbage. En af dem, siddende i den sidste lastvogn, smed nogle dåser til mig. Jeg samlede dem op, og kunne se, at der var 2 dåser med kornetbeef, 1 dåse med fisk og en med leverpostej. Uh, hvad blev jeg glad. Jeg løb straks hjem, styrtede op ad trappen, og gav min far gaven. Selvfølgelig var det min hensigt, at det skulle deles imellem os alle. Dog jeg fik det modsatte at føle. Jeg har aldrig forstået, hvorfor min far blev så sur. Jeg turde heller ikke spørge ham senere. Han tog de lækre dåser, smed dem i skraldespanden og gav mig en lussing. Han ville vel ikke have, at jeg skulle tage imod noget fra krigens tidligere fjender. Så, vi var stadig sultne. Franskbrødet vi kunne købe, var gult og blev lavet af majsmel. Det smagte heller ikke af noget. Bagerens rugbrød virkede klistret og vi havde svært ved, at kunne synke det.

Derefter traskede jeg tilbage til Flensburgerstrasse og kiggede skrapsulten igennem restaurantens vindue, tilhørende "Stadt Hamburg", Slesvigs førende Hotel. Bag vinduerne sad englænderne med deres damer ved de veldækkede borde, og drak deres kaffe. På deres tallerkner så jeg flødeskumskager og wienerbrød, noget så lækkert. Jeg må have set meget trist ud, fordi det må have rørt en officer eller hans dame. Han stod op, forsvandt et øjeblik, og kom tilbage med 2 ("Berliner") store æbleskiver. Han åbnede vinduet og gav mig dem. Lykkelig spiste jeg dem i en fart. Jeg har aldrig talt om den episode derhjemme.

En anden dag sendte min mor mig til slagteren igen. "Nå, Herr Gloy, hvad skal de have i dag", spurgte han mig. Jeg gik i chok. Herr Gloy og De, det var ikke mig. Jeg fik varen, betalte, og var i færd med at gå. "Et øjeblik Herr Gloy" råbte han efter mig. "De har glemt

Deres pung.” Jeg viste ham pungen jeg bar i hånden. Dog han anmodede mig om, at tage den med hjem, for at jeg skulle vise den til min mor.” Den bringer du straks tilbage,” befalede hun. ”Nej, mor, han siger Herr Gloy og De til mig”. Svarede jeg.” Gå nu, pungen tilhører ikke os.” Det nyttede ikke noget, jeg måtte ned igen. Dog til slagteren, nej, aldrig mere. Med en ligegyldig mine traskede jeg hen ad gaden, stoppede ved apotekerens vindue, lagde pungen på vinduesbænken, og fortsatte turen. Kun et minut senere, var pungen væk. Nu var jeg lettet.

Hen imod aften, da far var kommet hjem fra arbejde, ringede det på døren. En dame stod foran døren og ønskede sin pung tilbage. Nu blev jeg tvunget til at bekende sandheden. Far skulle erstatte den, og jeg fik den eneste endefuld af ham i mit liv.

Foråret var kommet, og far fik et tilbud om, at overtage et skomagerværksted i Tarp, som var en af stationerne af banestrækningen i mellem Slesvig og Flensborg. Han ejede et mesterbrev, nu kunne han være selvstændig. At flytte, det ville vi ikke. Altså kørte far hver mandag morgen med toget til Tarp, arbejdede der, og kom hjem igen fredag aften. Det betød: igen uden far det meste af ugen. Heldigvis blev han ikke så længe der. Værkstedet var lille, meget mørkt og havde kun et lille sovekammer ved siden af arbejdsstedet. Det var ikke det værste. I mens han arbejdede fik han ofte besøg af nogle rotter. De tumlede sig også i hans seng. Engang bed de ham i øret, i mens han sov. Så var det slut.

Så kom sommeren og dermed høsttid.

I min sommerferie kunne jeg godt hjælpe med, at høste på Opa's gård. Nu var jeg blevet stor nok, mente man. Morfar havde ikke noget til overs for al den ny teknik, som var dukket op. At bruge leen, ja det kendte han til. Men min onkel Niklaus, hans søn, bestemte høstmåden. Selvbinderen blev halet frem og gjort klar. Også vi og Opa var på marken, for at kunne følge begivenheden. Hele tre heste blev spændt foran maskinen. Det endte med, at Opa kommanderede mig op på hesteryg, fordi, jeg skulle sørge for, at hestene trak med samme kraft. Den dag var det meget varmt, og jeg havde kun korte bukser på. At sidde hele dagen på en hest som svedte helt vild, er det ene. At mine inderlår blev skuret helt røde af hestens bevægelser, imens de sved voldsomt, var noget andet. Han tog ingen hensyn. Derefter har jeg aldrig i mit liv sat på en hest mere. Den form for arbejde hadede jeg. Andre må derefter har sat morfar på plads. Når selvbinderen strejkede, blev Opa gal, hentede sin le og fortsatte med, at høste på sin måde.

Nu fik jeg en anden opgave tildelt. Som for eks. at skokke, det var mere interessant. Markens neg skulle stilles opad og mod hinanden, for at kunne tørre. Det var hårdt ved armene og fødderne, fordi stubbene gnavede i dem. Så kom mormor med brød, saft og hvad hun ellers kunne finde på. Det var hyggeligt, at spise sammen med knægtene, bag ved markens hegn.

Sådan var vi vandt til, at se skokerne på marken.

Kornet er høstet og bundet i neg. Negene blev sat i traver, og på denne egn var der oftest 60 neg i hver trave. Man brugte også udtrykket, at negene var sat i skok, hvilket er et gammelt mål for 3 snese

Til sidst skulle høsten hentes, selvfølgelig med en høstvogn og heste. Vi hjalp med pålæsning, og så måtte vi på hjemvejen, sidde helt oppe på læsset. Så følte vi os store og vinkede til de andre. Derefter tømte man ladningen igennem lugen til loftet, hvor det igen var os, som skulle stable negene. Vi blev rigtig gennemsvedte og trætte.

Et badeværelse fandtes ikke på gården. Enten vaskede vi os i hestestalden, eller vi cyklede ned til Treenen, en lille å i nærheden, for at bade i den. Ved den lejlighed opdagede vi, at der var mange flodkrebs i åens kant, som vi fangede og tog med hjem. Dem kogte Oma i saltvand, indtil de blev helt røde. Derefter kunne vi spise dem. De smagte rigtig godt.

Til efteråret fik vi skolefri, for at hjælpe på landet, med at samle kartofler. Et redskab (kartoffelhøstmaskine) med en hest foran, slyngede dem op. Vi blev delt op i en række, så at enhver havde en lang strækning han skulle klare. Kartofflerne fyldte efterhånden nogle pilekurve, for derefter at kunne bæres til selve opsamlingsvognen. Alle deltog, også pigerne. En gang i mellem skete det, at nogle musereder med unger i, blev slynget med op. Dem tog vi, og smed efter pigerne. Vi morede os, og pigerne skreg.

Nogle uger senere kom morfar kørende med hestevogn, afstanden fra Sydersmedeby og til Slesvig var 22 km, for at bringe os nogle kartofler. Det var helt udsædvanlig

1947

Året 47 blev til en lang og hård vinter. Brændsel fra træstupperne gav en god varme i stuen. Dog jeg opholdt mig helst udenfor. Min far gav mig sine ældgamle skøjter, Opa Gloy havde gemt dem på loftet. Så dem hentede han bare til mig.

Så jeg var meget optaget af, at lære, hvordan man kunne løbe på dem. De var rigtig gammeldags. De skulle endnu fæstnes med flere læderremme, og havde foran en kraftig bue opad. Far har brugt dem, da han var ung. Trods alt, var jeg glad for, at kunne glide på isen, og Slien var frosset til i forvejen. Isen var så tyk den vinter, at bilerne kunne køre på den. Det har jeg aldrig oplevet bagefter.

Efterhånden fandt flygtningene deres faste bopæl, så skolen blev befriet af dem. Endeligt fik vi en normal skoletid igen. Drengene og pigerne havde fra nu af hver sin egen skole. De befandt sig lige ved siden af hinanden, dog var adskilt. I pauserne patrullerede 2 lærere altid skolegårdenes grænser imellem de to skolegårde. Vi måtte ikke have nogen kontakt med hinanden. Det var forbudt.

Vores karakterbøger viste tydeligt, at vi ikke var de dygtigste elever. (jeg har dem endnu) Så 2 års mangel på koncentreret undervisning, havde sat sine spor. I at regne var jeg god, dog i skrivning og læsning havde jeg store problemer. Far forlangte træning, og jeg skulle læse højt hver dag for dem. Tit græd jeg af fortvivlelse.

Det skriftlige foregik på en skiffertavle med en kridtstift. Man kunne fjerne noget, ved at viske det væk. Dog det kunne ses.

Dog, fra nu af skulle vi bruge blæk. I midten af skolepulten sad en blækbeholder. Så dyppede vi vores skrivpen i den, for at kunne bringe ordene på papiret. Det var meget besværligt, og tit dryppede noget af blæk på skrivearket. Det så ikke altid godt ud. Endvidere brugte vi blyanten. Kuglepennner var ikke opfundet endnu.

Om foråret skulle vi igen hjælpe på landet. Roerne skulle hakkes. De var tidligere sået på marken i lange rækker, nu skulle de tyndes ud, og vise en vis afstand. Opa Hansen ledte nogle af sine børnebørn ud til marken, for at give dem instruktioner til det foreliggende arbejde. Selv havde han hakken med. Dog vi skulle ligge på knæ med en sæk under dem, for at luge rækkerne med hånden. Hver en af os fik sin række tildelt. Og de var efter vores mening endeløse. Vores Opa hakkede også roer, dog med en stor afstand fra os.

Pludselig dukkede han op, for at kontrollere, om vi havde gjort det godt. Var han utilfreds med en række, skulle vi gøre det om igen. Så blev vi meget skuffet.

Han var fyldt med principper, som vi andre skulle rette os efter. Det, som kom på bordet, skulle spises. Jeg kunne ikke tåle, at spise f.eks. blomkål. Dog han forlangte af min mor, at hun skulle sørge for, at jeg spiste op. Kort efter kom det hele igen. Til straf blev jeg låst inde i et lille mørkt kammer. Et rum bedstemor opbevarede sine fejekoste i. Min mor turde ikke sige ham imod. Hun kendte ham jo fra barns ben.

Årets sommerferie oplevede jeg i Steinfeld. Jeg var helt alene, så jeg beskæftigede mig med mig selv i deres have. Det gik rigtig fint. På den anden side af gaden boede en skrædder. Skrædderen fortalte min farmor, at han ved sit arbejde observerede mig, og mente, hvor fint jeg kunne beskæftige mig med de få ting, som stod mig til rådighed. Jeg nød i hvert fald dagene hos dem. Her måtte jeg være barn uden pligter og kritik.

Så blev det efterår igen. Det har for mig altid været en tid med skønne pligter, noget jeg havde lyst til. Det første jeg var ude efter, var brombær og hyben, mor lavede marmelade af. Jeg elskede, at være ude i naturen.

At plukke hyldebær var det næste. Dem plukkede mor og jeg i kurvevis. Hyldebærsaft var vigtig for os, idet de indeholdt meget vitamin C. En varm kop af dem om vinteren forebygger forkølelse, og en tallerken hyldebærsaft sammen med melboller, var en delikatesse for os.

Det næste vi havde brug for, var træstikker til optænding af ovnen. Dem hentede jeg ude i skoven med cyklen i en sæk på bagagebæreren. Dog cyklen skubbede jeg hjem. Det blev til rigtig mange læs, som jeg derefter hakkede i små stykker, og stablede i skuret.

Det sidste jeg også samlede i skoven var agern. På en eftermiddag kunne jeg opsamle 2 – 3 kg. Jeg brugte gerne mors 3-ltr. mælkekande til det. Agerne kunne mor bytte med en pakke margarine i en specialbutik. På den måde havde mor lidt mere fedt til rådighed. Eller vi pillede nogle af dem ud af hylstrene, hakkede dem i små stykker og strøede dem på en pladekage, når en af os havde fødselsdag, og til jul.

Som julegave fik jeg en "Zieharmonika". Den har min far organiseret et eller andet sted, den var i værtfald brugt. Jeg viste ikke, at jeg var musikalsk. Så jeg tog instrumentet til mig og kunne allerede spille to børnesange juleaftensdag.

1948

Det nye år begyndte med alle de problemer og bekymringer, som vi i forvejen var vant til, at skulle slås med. Skolegangen blev til rutine igen, lektierne skulle laves, og resten af tiden var der pligter, eller jeg måtte lege.

Min far var heldig, han fik igen tilbudt et værksted. Den gamle skomager Hans Wöhst havde besluttet sig til, at stoppe og ville gå på pension. Hans værksted befandt sig i Slesvigs centrum, i Stadtweg 31. Han havde hele byen som kunde.

Min far slog til, og det har han aldrig fortrudt bagefter. Han bestyrede værkstedet som selvstændig, indtil han blev pensioneret.

Nu fik han chancen, til at vise sin kunnen, og kunne bæredygtig forsyne sin familie i fremtiden. Noget han havde sukket efter i lang tid. Han overtog de ansatte, som arbejdede der i forvejen. Familien var nu glad, og håbede på, at kunne se lyset forude.

Dog, så kom den 20. juni 1948. Jeg husker det øjeblik lige så tydeligt endnu. Radioen var tændt, fordi propagandaen havde gjort os opmærksom på, at en stor nyhed var

på vej. Så kom det.: "Achtung, achtung! Hier spricht das Radiostudio zu Ihnen. Ab sofort

ist die Reichsmark entwertet. Ab morgen gilt die DM als Zahlungsmittel". Eller sådant noget lignede. Jeg kan jo ikke erindre mig ordrigtig.

Min fars værksted, Stadtweg 31, midt i byen Slesvig, som Hans Wöhst ejede.

Hans svend Oskar.

Det var for min far en nyhed af betydning! Han havde dengang en hel del penge på en konto i banken, som han havde opsparet møjsomt i gennem årene, og helt tilbage fra hans læretid. De penge var aflåst til en god rente dengang, for at han engang kunne købe et hus til familien.

Så var hans penge fra nu af kun 10% værd. Det var hårdt.

Fra den 21. 6. 48 fik alle personer i Tyskland 40,- DM udbetalt, og en måned senere, endnu engang 20,- DM. Vi skulle jo have nogle penge, at kunne leve for. Resten af min fars formue blev derefter reduceret, og indskrevet på hans nye konto.

Fra nu af skulle vi i Tyskland begynde helt forfra igen. En meget tung tanke at følge, dog som et under, pludselig var alle butikker igen fyldt med varer. Fra den dato kunne vi købe alt det, vi havde brug for. "Das Wirtschaftswunder" fik sin start.

Alle var pludselig meget glade.

Dog, et har jeg aldrig forstået, det gode sammenhold, vi hele tiden havde haft i huset i mellem naboerne, var pludselig forsvundet. I stedet fik misundelse fra nu af en god næringsbund. Det syntes jeg som barn var trist

Som min beretning dokumenterer, har jeg fra jeg var 3 år, gjort min pligt til familiens velvære. Det fortsatte indtil jeg var 24 år. Dog desværre blev det ikke værstsat af familien. Så sent, som i 1995 blev jeg af mine søskende beskyldt for, aldrig at have gjort nytte for min familie. De har ikke forstået noget som helst, de kunne jo lege hele tiden, i mens jeg gjorde mine pligter. Jeg blev så dybt skuffet dengang, at jeg brød med nogle af mine søskende. Min mor havde åbenbart igen glemt, at informere dem om den rigtige sandhed.

Nu vil jeg stoppe min beretning til jer, om min barndomstid. Så må i bedømme selv, hvor godt i har haft det i jeres barndom, når i sammenligner det med mine oplevelser. Jeg havde ikke noget legetøj for mig selv, jeg havde ingen børneværelse, hvor jeg kunne trække mig tilbage, ja, i 16 år havde jeg ikke engang min egen seng. Vi kendte ikke noget til, som f.eks. et badekar, eller brusebad, ja i det hele taget, kendte vi ikke en gang, at kunne benytte et badeværelse. Dog, jeg var ikke utilfreds, jeg kendte bare ikke til andet.

Og en ting mere af betydning. Først nu, som pensionist, er jeg blevet klar over, hvor stor min farmor og farfar har præget mig for livet. De har for mig, altid været et stort forbillede. Sådant, som de var, vil jeg også være. Og jeg har rettet mig efter deres måde, og aldrig forladt den retning, at leve på.

Det gælder også min søgen efter nogle kilder af landets forhistoriske arbejdsmetoder og dyrkning af dens udsmykning.

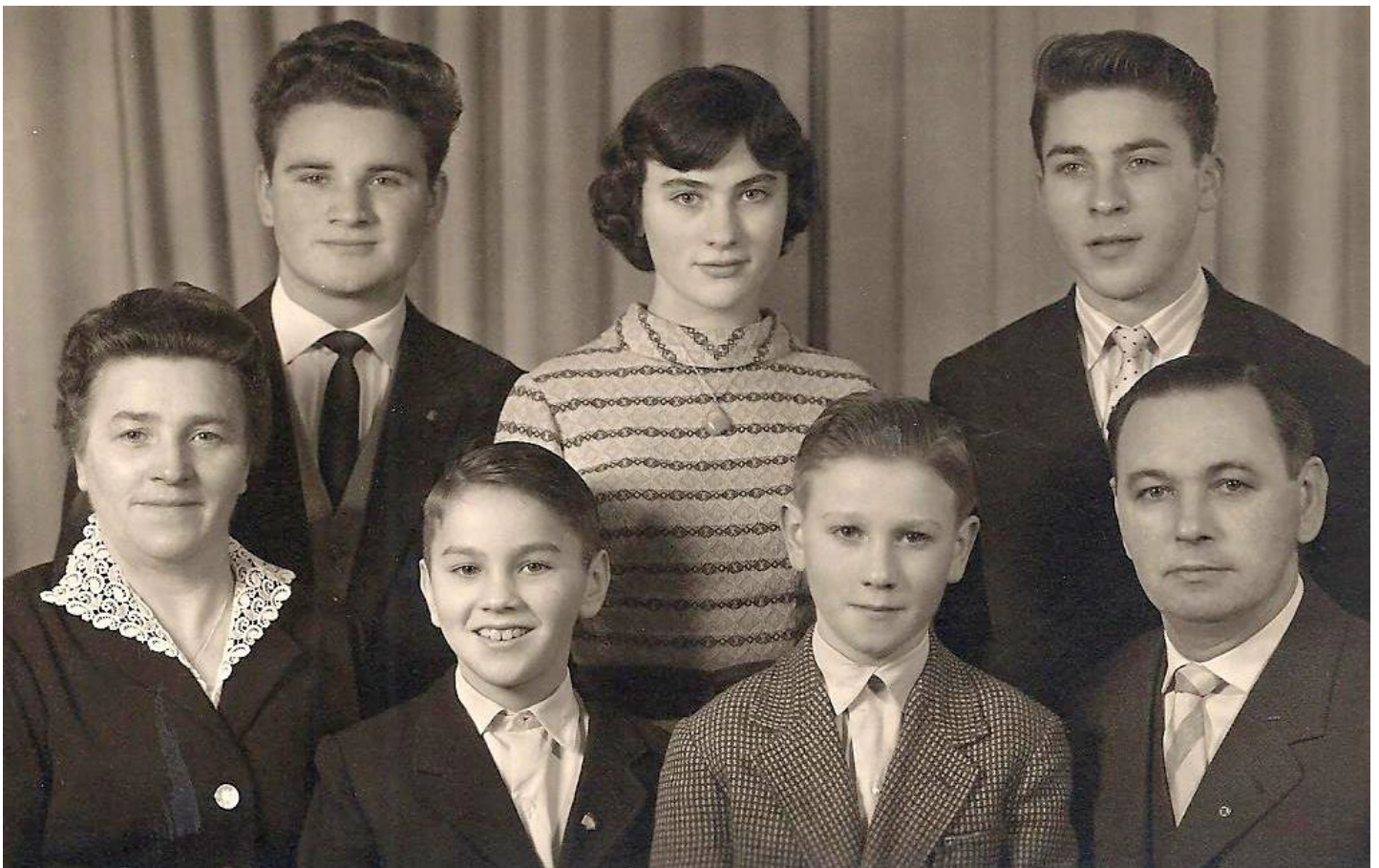
I kan nok se betydningen, fordi I har kendskab til min karriere i Danmark, angående det forhistoriske håndværk i træ, og forståelse af en kunstretning, som blev dyrket over 250 år i Skandinavien, for mere end 1000 år siden. Jeg er meget stolt af, at jeg blev udvalgt til,

at skulle rekonstruere så mange dominerende arkæologiske fund til ind- og udenlandske museer. Og har fundet en forståelse for den kunstretning, som på den ene side er vores kulturarv, og for det andet blev total glemt efter kristendommens overtagelse, i næsten 1000 år, fordi det var hedensk. Vi regner med, at der kommer snart en bog ud, som jeg har skrevet.

Jeg håber, at I vil læse min beretning, og tænke over, at det ikke er en selvfølge, at vi alle har det så godt nu. Alt, som berører os, uddannelse, trivsel, ytringsfrihed, ret og meget mere, har ingen berettigelse, når der er krig og når man er tvunget til, at skulle finde ud af, at overleve. Det gælder også for den tid efter kollapset.

Min fortælling er kun et lille beskedent eksempel, hvordan det gik til hos os.. Andre har haft det meget værre!

Jeg håber selvfølgelig, at I kontakter mig, efter at I har læst jeres julegave, jeg har skænket jer til Jul, 2013. Husk på, denne julegave kan ikke byttes.

familien 1953.: Herbert, Helga, Karl-Heinz, mor, Christian, født d.: 27.4.1948- marts 1998, Ernst Günther, født.: 16.12.1946 og far.

Jeres mor og far, farmor, farfar og oldemor og oldefar, ganske simpelt, jeres Tove og Carlo Gloy

Carlo

Gloy som styrmand af skibet VIKIG SAGA i Grønland, d. 28.7.1992.

